

Rada Evropské unie
Generální sekretariát

VEŘEJNÝ REJSTŘÍK PRAVÝCH DOKLADŮ TOTOŽNOSTI A
CESTOVNÍCH DOKLADŮ ONLINE

PRADO

2022

CS

GLOSÁŘ

TECHNICKÝCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH
SE ZAJIŠŤOVACÍMI PRVKY
A ZABEZPEČENÝMI DOKLADY OBECNĚ
(V ABECEDNÍM POŘADÍ)

v. 12344/22

Předmluva

Již od svého prvního vydání v roce 2007 je tento glosář příkladem úspěšné spolupráce evropských odborníků na doklady ze všech členských států Evropské unie a z Islandu, Lichtenštejnska, Norska a Švýcarska.

Tento glosář nemá pouze osvětlovat odborné výrazy používané pro popis dokladů v systému **PRADO (PUBLIC REGISTER OF AUTHENTIC TRAVEL AND IDENTITY DOCUMENTS ONLINE - VEŘEJNÝ REJSTŘÍK PRAVÝCH DOKLADŮ TOTOŽNOSTI A CESTOVNÍCH DOKLADŮ ONLINE)**, nýbrž i podporovat konzistentní uplatňování terminologie a přispívat ke vzájemnému porozumění jakožto základu efektivní komunikace a policejní i správní spolupráce – a to ve 24 úředních jazycích EU. Současně by měl napomáhat při zvyšování informovanosti osob pověřených kontrolou totožnosti a příslušných dokladů – odborníci na doklady nebudou moci posuzovat, zda jsou zkoumané doklady pravé, nebo nikoli, nebudou-li uživatelé systému PRADO poukazovat na podezřelé případy a obracet se na své místní policejní orgány nebo na odpovědný vnitrostátní kontaktní místo pro další pokyny.

Přispíváním k lepší komunikaci a spolupráci lze bojovat proti nedovolenému přistěhovalectví a organizované trestné činnosti, ale i posilovat bezpečnost nejen na vnějších hranicích.

Ráda bych tímto poděkovala všem, jejichž zásluhou mohl Glosář PRADO vzniknout.

Christine Rogerová

generální ředitelka
Generální ředitelství „Spravedlnost a vnitřní věci“
Generální sekretariát Rady Evropské unie

Předmluva

Úvod

Antikopírovací/antiskenovací rastr

7

Biometrický identifikátor (biometrické údaje)

- **e-pas, elektronický cestovní pas**

Čárový kód / 2D čárový kód

Číslování

Čip (mikročip) – kontaktní

DID® – Difrakční identifikační prvek

FADO

Falešná totožnost a falešné doklady

Flexografický tisk

Fluorescentní barva

Fluorescentní částice v papíře (hi-lites)

Fluorescentní melírovací vlákna

Fluorescentní planžety

Fluorescentní potisk

Fluorescentní prošívací nit

Fluorescentní sériové číslo

Fluorescentní zabezpečovací proužek

Fólie

- **Fólie integrovaná do vazby**
- **Potisk fólie**
- **Ražba na fólii**

Fotografický papír

Fotografický postup

Fotografie držitele – způsoby upevnění

- **Samolepící podklad pro umístění fotografie**
- **Speciální lepidlo**
- **Nýty**
- **Sponky**

Fotografie zabezpečená perforací obsahující tzv. „stopy po tanku“

Fotochromatická barva

Giloše / vzory z jemných čar

Hlubotisk

Hologram

Identigram®

iFADO

Inkoustové razítko

Inkoustový tisk

Integrovaní osobních údajů / fotografie / podpisu

Iridescentní barva

Iridescentní fólie

Irisový přechod barev

Jehličkový tisk

Kinegram®

Knihtisk

Koaxiální světlo

Kód dokladu

Kompozitní karta (PET-PVC)

Kovová barva

Laserová perforace

- **Laserově perforované sériové číslo**
- **Laserově perforované jemné vzory a obrazce: ochranné náseky – naříznutá místa zlomu**
- **Sekundární (stínová) fotografie – laserově perforovaná**
- **Laserová perforace se sklopným efektem**

Laserové gravírování

- **Vystouplé (hmatatelné) laserové gravírování**

Laserový tisk / laserové kopírování

Magnetický proužek

Mechanická perforace

Melírovací zajišťovací vlákna

Metamerické barvy

Mikročip – bezkontaktní

Minitisk a mikrotisk

Nekonečný text

Obraz (tištěný) obsahující skryté osobní informace nebo zakódované údaje o dokladu

Ochranné náseky (naříznutá místa zlomu)

Ofsetový tisk

Opticky proměnlivá barva - OVI (Optically Variable Ink)

Opticky proměnlivý prvek - OVD (Optically Variable Device)

Optický proužek

Osobní údaje / jiné údaje personalizace

Planžety

Podtisk / zajišťovací tisk

Polykarbonát (PC)

PRADO

Proměnlivý laserový obrazec

Prošívací nit

Průhledové okénko

Průchozí světlo

Předtištěný text

PVC (polyvinylchloridová) karta

Rastrování (screening)

Rastrový hlubotisk

Ražba přes fólii za tepla

Reliéfní ražba

Retroreflektivní fólie

Rozpíjející se (prostupující) barva

Rozpouštějící se barva

Řidičský průkaz

Sekundární (stínová) fotografie

Sériové číslo

Sítotisk

Sklopný efekt

Skrytý obrazec

Snášecí znaménko / plynulá změna pozice čísla stránky

Soutisk

Strojově čitelná zóna (MRZ, Machine Readable Zone)

Strojově čitelný cestovní doklad (MRTD, Machine Readable Travel Document)

Strojově ověřitelný prvek

Suché razítko

Syntetická vlákna

Šablonový tisk

Šikmé světlo

Tepelná sublimace barev

Tepelný přenos barev

Termochromická barva

UV charakteristika fólie

UV světlo (ultrafialové světlo)

Vazba

Vízum

Vodoznak - tradiční vodoznaky

- **Jednotónový vodoznak**
- **Dvoutónový vodoznak**
- **Vícetónový vodoznak**
- **Kombinovaný vodoznak vyrobený pomocí síta**

Zabezpečovací proužek

Základní vrstva vykazuje nízkou úroveň základní fluorescence (bez optických zjasňovačů)

Úvod

Tento glosář má čtenářům osvětlit terminologii používanou v systému PRADO. NEOBSAHUJE odborné definice vědecké povahy – jeho hlavním účelem je napomoci všem, pro něž kontrola zabezpečených dokladů není na denním pořádku, aby se seznámili se zněním používaným v systému PRADO a rozpoznali některé z důležitějších zajišťovacích prvků, jež bývají v cestovních dokladech a dokladech totožnosti použity. Proto jsou uváděny jednoduché definice, příklady a vysvětlení, aniž by informace v nich obsažené byly vyčerpávající.

Přejete-li si zobrazit určitou kapitolu v jiné jazykové verzi tohoto dokumentu, naleznete ji pomocí odpovídajícího šedého trojmístného čísla kapitoly, jež je umístěno vždy v jejím pravém horním rohu.

Návrhy na zlepšení a připomínky k chybám a problémům zasílejte prosím na adresu:

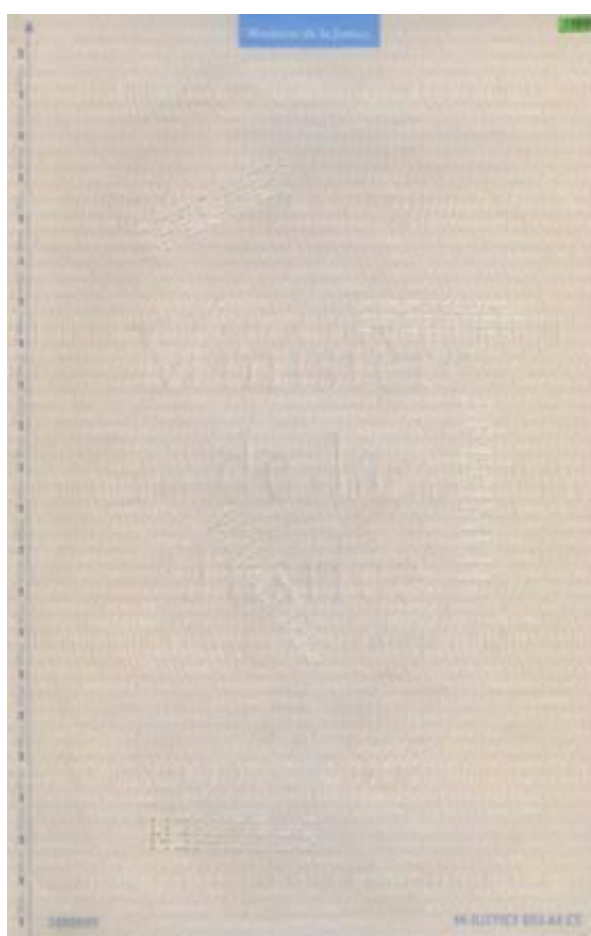
helpline.PRADO@consilium.europa.eu

Doporučujeme, abyste se nejprve seznámili s kapitolou ➡ **FALEŠNÁ TOTOŽNOST A FALEŠNÉ DOKLADY**, *chcete-li tento abecední glosář číst například pro účely odborné přípravy.*

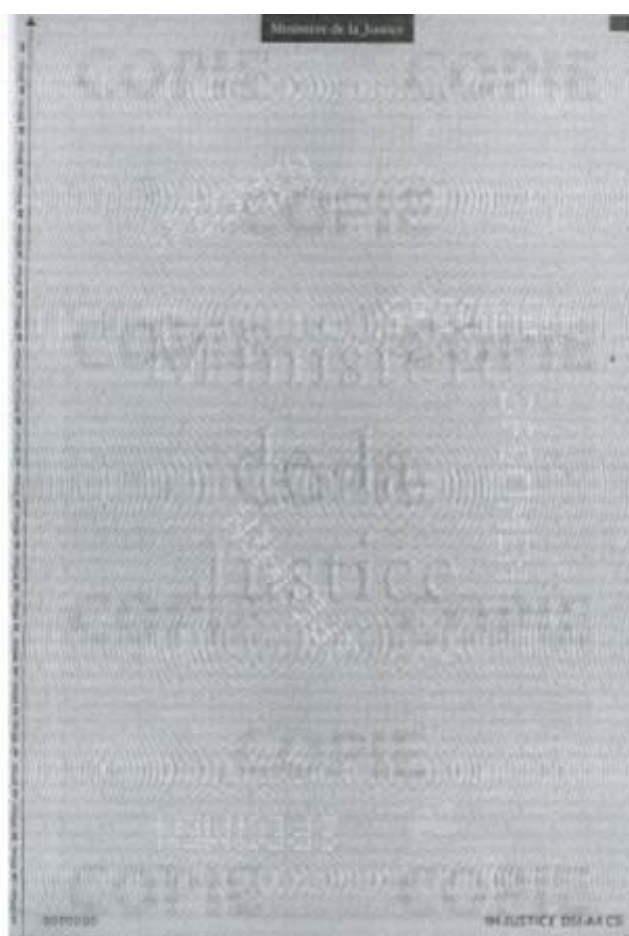
Antikopírovací/antiskenovací rastr

Antikopírovací / antiskenovací rastry jsou tištěné zajišťovací prvky integrované do
 ➡ **podtisku / zajišťovacího tisku** na ochranu před napodobením formou kopírování.

Tištěná zobrazení a vzory obsahují vložené (skryté) informace (například tvořené tenkými čarami), jež nejsou při přezkoumání pouhým okem za běžných podmínek viditelné, ale po zkopírování či oskenování je vidět nebo přechází lze, anebo tyto informace způsobí, že se po zkopírování či oskenování objeví nedostatky (chyby).

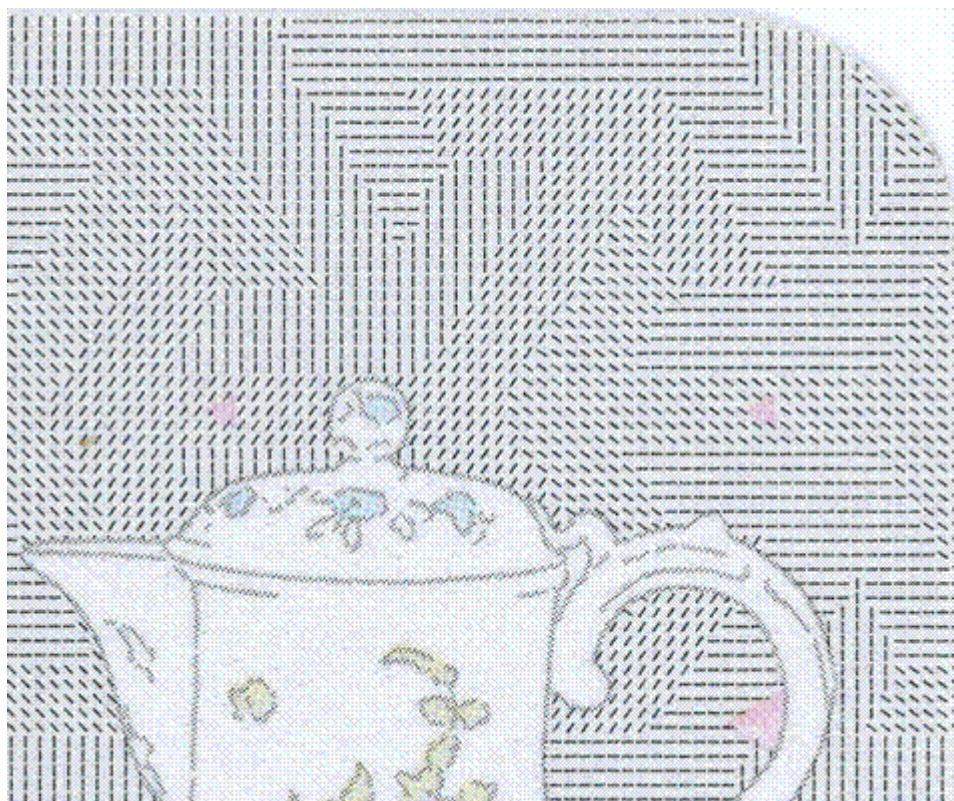
Originál

Kopie (nápis „COPIE“ je viditelný)

2. příklad:

Modulace směrů a úhlů struktur z jemných čar (**SAM** = **S**creen **A**ngle **M**odulation)

Antikopírovací rastr

Biometrický identifikátor (biometrické údaje)

Biometrický identifikátor je osobní biologická (anatomická či fyziologická) nebo behaviorální charakteristika, již lze využít při ztotožnění konkrétní osoby srovnáním s uloženými daty. Nejrozšířenějšími biometrickými identifikátory jsou tradičně **otisk prstu** a **fotografie obličeje**. Dalšími často používanými biometrickými identifikátory jsou **snímek duhovky** a **geometrie ruky**. Biometrických identifikátorů lze využívat v biometrických rozlišovacích postupech, jako je **rozlišení obličeje a duhovky**. Metoda měření biometrických identifikátorů je známa jako **biometrie**.

182

• e-pas, elektronický cestovní pas

V případě **e-pasů** jsou **osobní údaje (identifikátory)** uloženy v zapuštěném mikročipu (integrováný obvod). Podle specifikací Mezinárodní organizace pro civilní letectví (International Civil Aviation Organization, ICAO) jsou v **bezkontaktním mikročipu** uloženy údaje obsažené ve **strojově čitelné zóně (MRZ, Machine Readable Zone)** strany s osobními údaji cestovního pasu a fotografie držitele jakožto interoperabilní biometrický identifikátor. Rovněž mohou být použity další biometrické identifikátory, jako podpis, otisky prstů nebo snímky duhovky.

Biometrické údaje uložené v čipu lze porovnat s biometrickými charakteristikami držitele dokladu a s informacemi uvedenými na straně obsahující osobní údaje. Lze tak učinit například manuálně pomocí čtecího zařízení nebo s využitím automatizovaného systému známého také jako e-gate. K zajištění pravosti a integrity uložených dat se používá digitální podpis. Technologie, již se za tímto účelem využívá, se nazývá ICAO Public Key Infrastructure (PKI). Orgány provádějící kontrolu se mohou díky digitálnímu podpisu ujistit, že údaje uložené v čipu daného e-pasu pocházejí od řádného, důvěryhodného orgánu a že s nimi nebylo manipulováno.

e-pas odpovídající ustanovením ICAO obsahuje na vnější straně desek vpředu mezinárodní symbol e-pasu:

Viz rovněž: **Osobní údaje / jiné údaje personalizace**

Viz rovněž: **Integrovaní osobních údajů / fotografie / podpisu**

Viz rovněž: **Strojově čitelný cestovní doklad (MRTD, Machine Readable Travel Document)**

Viz rovněž: **Strojově ověřitelný prvek**

Čárový kód / 2D čárový kód

Strojově čitelné informace.

Viz rovněž: ➡ **Strojově ověřitelný prvek**

V čárovém kódu (1D) jsou uloženy údaje pomocí vytištěných svislých rovnoběžných čar o různé tloušťce a různé vzájemné vzdálenosti; tyto údaje lze snímat pomocí optického zařízení.

1D čárový kód
představující
sériové číslo

Ve 2D (dvojměrném) čárovém kódu se údaje ukládají ve dvou směrech, díky čemuž může 2D kód obsahovat mnohem více informací než 1D čárový kód:

Viditelná digitální pečeť (VDS - Visible Digital Seal)

Opticky ověřitelná kryptografická ochrana neelektronických dokladů: **viditelná digitální pečeť** se používá k autentifikaci, ověření a získání údajů obsažených v daném dokladu nebo předmětu; tato pečeť je opatřena kryptografickým podpisem v souladu se **specifikacemi ICAO**. Její datová struktura (ISO/AWI 22376) obsahuje prvky dokladu zakódované v podobě **2D čárového kódu**. Kód lze tisknout a skenovat:

Datový maticový kód, Aztécký kód nebo **QR kód**.

Datový maticový kód

Jelikož kapacita monochromatických 2D čárových kódů pro uložení informací je omezená, součástí standardizačního procesu ISO/IEC je **JABcode (Just Another Barcode)**, což je **barevný 2D čárový kód**.

[↑na začátek](#)

(225), (226), (227), (169), (193)

070

Číslování

225

• Vnitrostátní (osobní) identikační číslo

Na průkazech totožnosti a povoleních k pobytu jsou často (nikoliv vždy) uvedeny různé typy vnitrostátních identifikačních čísel (číslo sociálního/zdravotního pojištění/daňové identifikační číslo). Vzhledem k tomu, že se jedná o unikátní identifikátory dané fyzické osoby, jsou tato čísla považována za osobní údaje.

- Mohou být užitečná v případě, že je třeba ověřit několik dokladů téhož držitele.
- Některá z těchto čísel obsahují další osobní údaje, například datum narození, a správnost jejich obsahu lze ověřit: podrobnosti viz.

226

• CAN

Šestimístné přístupové číslo karty (Card Access Number, CAN) pro účely kryptografického protokolu PACE (Password Authenticated Connection Establishment).

227

• Number of the licence

- **Sériové číslo**
- **Číslo dokumentu**

Sériové číslo nebo **číslo dokladu** je jedinečné číslo, které je v dokladu (či jeho částech) vytištěno nebo perforováno; jedinečnost tohoto čísla umožňuje doklad vystopovat např. v průběhu jeho výroby a v případě ztráty nebo odcizení. V dokumentech FADO se používá výraz číslování.

Sériová čísla jsou v našem glosáři popsána v oddíle **číslování**, protože v mnoha **zabezpečených dokladech** z poslední doby číslování již není posloupné.

V popisném textu se k vyjádření **sériového čísla** používají tyto alfanumerické znaky:

A: jakékoli písmeno

N: jakékoli číslo

R: jakékoli písmeno nebo číslo (v náhodném pořadí)

např.: **AA-NNNNN**, **AAA NNN**, **AANNNN** nebo **A RRRRRRRR**.

Jiná písmena jsou použita pouze v případě, že je stejné písmeno vytištěno na všech dokumentech téže série (verze) – v tom případě je uvedeno v uvozovkách, např.: „**Nr EE**“ **NNNNNN**:

➡ **Fluorescentní sériové číslo**

➡ **Laserově perforované sériové číslo**

➡ **Mechanická perforace**

➡ **Knihtisk**

Viz rovněž: ➡ **Techniky tisku**

Nezaměňovat s **čísly stránek**¹⁹³ vytištěnými např. na **vnitřních stranách** dokladu v podobě sešitu (cestovní pas).

Čip (mikročip) – kontaktní

Integrovaný obvod (mikročip) pro uchování a zpracování údajů, zasazený například do průkazů totožnosti. Bezpečné elektronické médium obsahuje např. osobní údaje: jméno, datum narození, místo narození, vydávající orgán a digitalizovanou verzi fotografie držitele. Průkaz totožnosti s kontaktním čipem musí být vložen do (otvoru) čtecího zařízení tak, aby udržoval kontakt s elektrickými konektory, a bylo tedy možno z dokladu informace načíst.

Viditelnými částmi modulu čipu jsou obvykle typické zlaté kontakty (existují i stříbrně zbarvené kontakty s povrchem z palladia (Pd)). Na pravidelně užívaném čipu bývají patrné drobné (světlejší) horizontální rýhy.

Hmatatelné prvky: Jednotlivé kovové kontaktní části jsou od sebe odděleny nepatrnými mezerami, hlubokými přibližně 0,01 mm (nikdy se nejedná o vyvýšená místa!). Okolo vnější části kontaktního modulu lze obvykle např. nehtem nahmatat mezeru hlubokou přibližně 0,1 mm.

Karty s kontaktním mikročipem mohou kromě toho obsahovat i ➡ **bezkontaktní mikročip**.

Viz rovněž: ➡ **Strojově ověřitelný prvek**

DID® – Difrakční identifikační prvek

Při otočení o 90 stupňů v rámci dané roviny je viditelná jasná změna barev; DID® obsahuje dvě difrakční barvy viditelné pod různými úhly odrazu světla, čímž se usnadňuje kontrola.

Lze začlenit různé účinky fólie z dalších ➡ *difrakčních opticky proměnlivých obrazových prvků*.

DID® Hologram.Industries

Viz: ➡ *Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)*

Rada Evropské unie
Generální sekretariát

FADO

Systém **FADO** (False and Authentic Documents Online - Falešné a pravé doklady online) byl zřízen na základě společné akce Rady 98/700/SVV.

1. **Expert FADO** je akreditovaný systém pro výměnu informací se stupněm utajení „RESTREINT UE / EU RESTRICTED“ o falešných i pravých cestovních dokladech a dokladech totožnosti mezi **odborníky na doklady**, kteří pravidelně zasedají ve smíšeném výboru Pracovní skupiny pro hranice ve složení odborníků na falešné doklady.
2. Systém s omezeným přístupem ➡ **iFADO (Intranet FADO)** je druhou úrovní systému **FADO**. Obsahuje nejdůležitější informace pro kontrolu dokladů a totožnosti získané ze systému **Expert FADO**. Je určen pro použití státními a donucovacími orgány.
3. Systém ➡ **PRADO** obsahuje ještě omezenější soubor informací o pravých dokladech a Generální sekretariát Rady Evropské unie jej zpřístupňuje veřejnosti na adrese <http://www.consilium.europa.eu/prado/cs>.

Informace jsou vybírány a poskytovány odborníky na doklady z členských států EU, Islandu, Norska a Švýcarska.

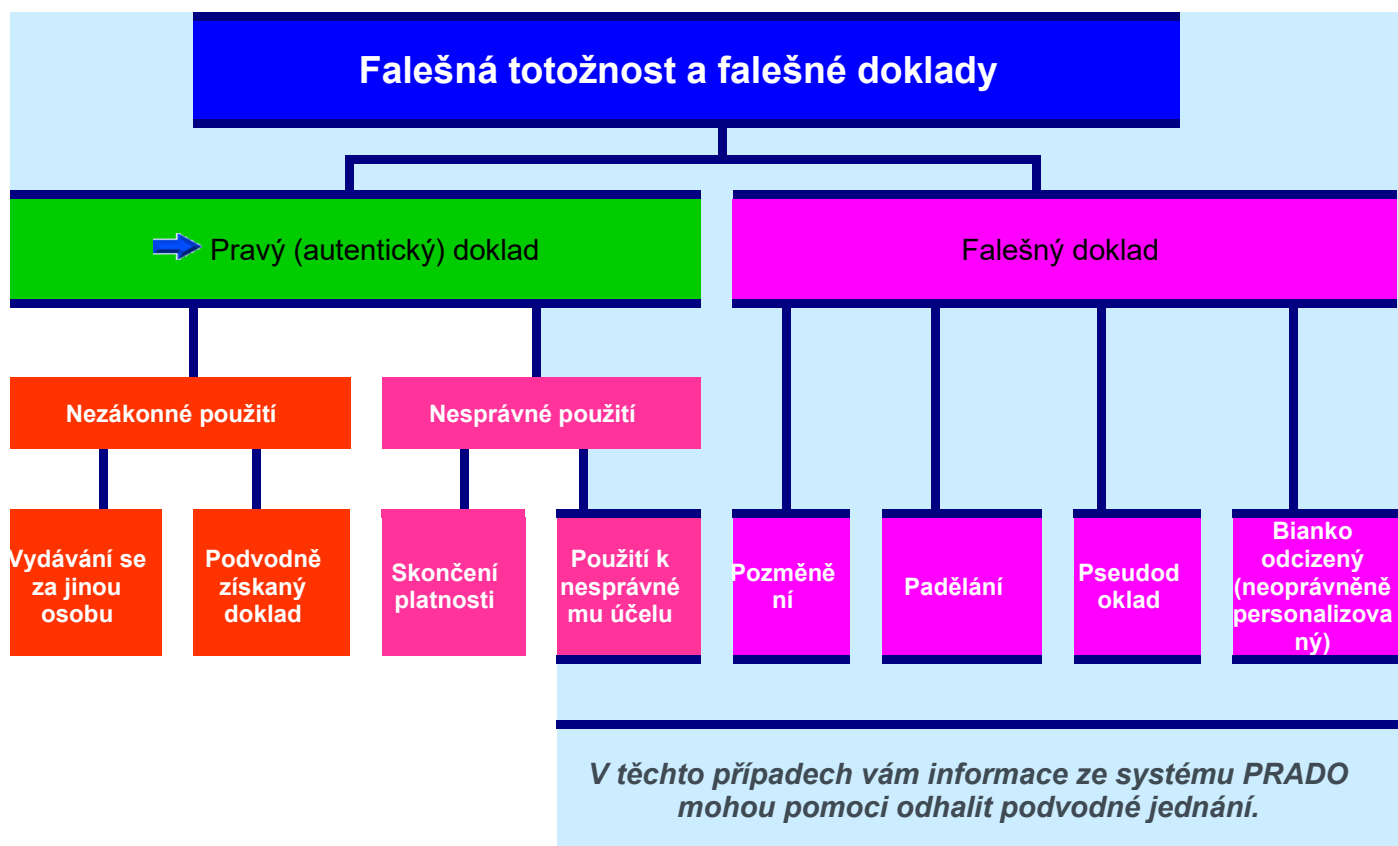
Informace ve všech třech systémech jsou v současné době k dispozici ve 24 úředních jazycích Evropské unie.

Vysoká kvalita a spolehlivost

- Informace o dokladech vkládají odborníci na doklady z celé Evropy.
- Uvedené informace ověřují všichni zúčastnění odborníci na doklady.
- Několikastupňovým prokazováním kvality a validací je zaručen konzistentní a vysoce standardizovaný výstup.
- Vysoce kvalitní překlady provádí automaticky systém i specializovaní překladatelé v rámci generálního sekretariátu Rady.

Celý systém **FADO** spravuje
Rada Evropské unie
Generální sekretariát

Falešná totožnost a falešné doklady

Toto schéma falšování dokladů a totožnosti přijala síť EVROPSKÉ UNIE pro analýzu rizik spojených s falšováním dokladů (EDF-ARA 2012 Ref R023) a využívá ho rovněž agentura FRONTEX.

Vydávání se za jinou osobu: Určitá osoba (**vydávající za jinou osobu**) se dopouští klamu za využití přivlastněné role, totožnosti nebo jména. Takovéto osoby vždy používají pravé doklady, takže **vydávání se za jinou osobu** nebo **předstírání** zahrnuje například i použití falešného víza či razítka v pravém pase nebo použití pravého víza v pozměněném pase.

Podvodně získaný doklad: Tento obecný termín zahrnuje jak pravé doklady získané na základě žádosti opírající se o falešné podkladové dokumenty, tak i podvodně vydané pravé doklady.

Skončení platnosti: Vyhledejte datum skončení platnosti („Platný do“) uvedené v dokladu. → Poté zkontrolujte, zda je dotyčný doklad podle příslušných právních předpisů stále platný pro účely, pro něž je využíván.

Použití k nesprávnému účelu: Zahrnuje i podezření na nesprávné použití – studentské vízum je například použito pro přistěhování, avšak přistěhovalec, který je jeho držitelem, od počátku hodlá v hostitelské zemi pracovat. Tato kategorie nesprávného použití dokladů se vztahuje i na případy, kdy je například místo víza použito povolení ke krátkodobému pobytu, ačkoli namísto víza (je-li vízum vyžadováno) mohou povolení k pobytu právoplatně použít pouze držitelé povolení k dlouhodobému pobytu typu „DLOUHODOBĚ POBYVAJÍCÍ REZIDENT – ES“ (směrnice Rady 2003/109/ES) nebo kupříkladu držitelé diplomatických pobytových karet.

[↑na začátek](#)

216

Flexografický tisk

Flexotisk je **technika přímého tisku** podobně jako (mnohem rozšířenější) technika reliéfního tisku, ➡ tj. **knihtisk**.

Jako tiskařské desky mohou být použity tenké archy například laserově gravírovaného polymerního materiálu.

Mohou být použity tekuté inkousty na bázi vody či rozpouštědel nebo inkousty nízké viskozity tvrzené UV zářením.

Flexotisk má velmi široké využití a může být použit pro tisk na téměř jakoukoli absorpční nebo neabsorpční podkladovou vrstvu, včetně například fólie.

Flexotisk na ➡ fólii.

Fluorescentní barva

Fluorescentní barva je viditelná v normálním světle a fluoreskuje v [UV světle](#).

Obsahuje nejen barviva, ale rovněž fluorescentní látky (pigmenty); používá se k tisku textu i různých motivů.

Fluorescence je krátká emise světla, jež ustane prakticky ihned po vyhasnutí zdroje světla – během 10^{-8} sekundy.

Podtisk v normálním světle.

Tatáž strana v UV světle – fluorescentní barva; hnědá barva podtisku fluoreskuje zeleně.

Nezaměňovat s [fluorescentním potiskem](#).

Viz rovněž: [Podtisk / zajišťovací tisk](#)

Fluorescentní částice v papíře (hi-lites)

Fluorescentní částice v papíře (hi-lites) jsou viditelné v ➡ **UV světle**.

Fluorescentní částice v papíře (hi-lites) jsou velmi drobné fluorescentní částice v základní vrstvě; při výrobě papírové základní vrstvy se zamíchávají do papíroviny a slouží jako zajišťovací prvek.

- ➡ *Fluorescentní melírovací vlákna*
- ➡ *Fluorescentní planžety*
- ➡ *Základní vrstva bez optického zjasňovače*

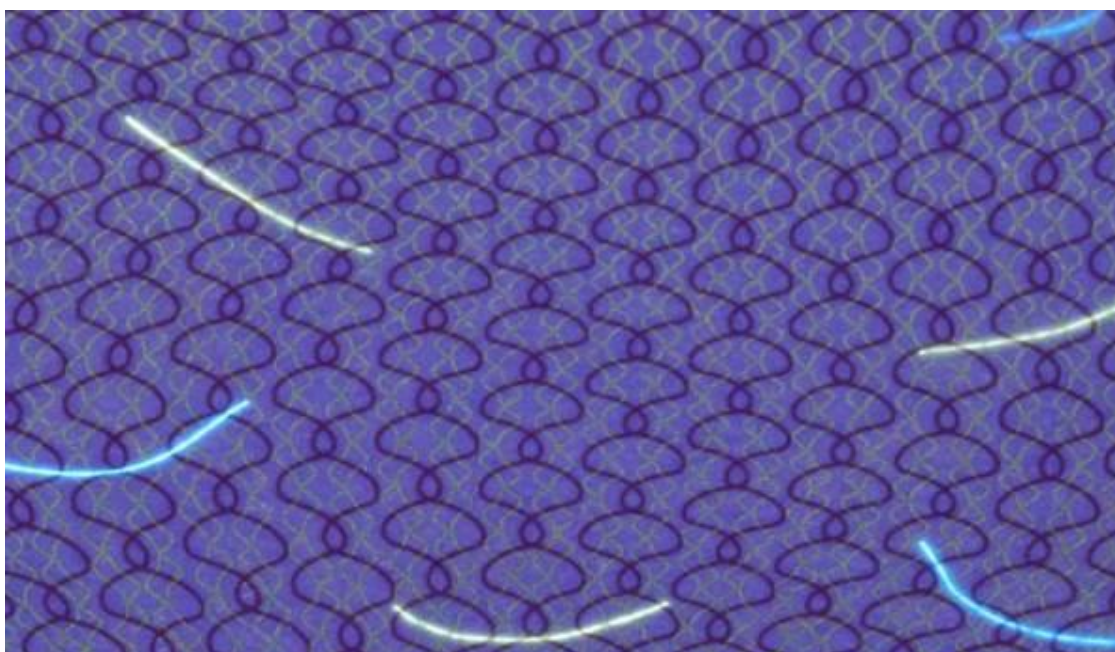
Fluorescentní melírovací vlákna

Vlákna s fluorescentními vlastnostmi jsou viditelná v **UV světle**.

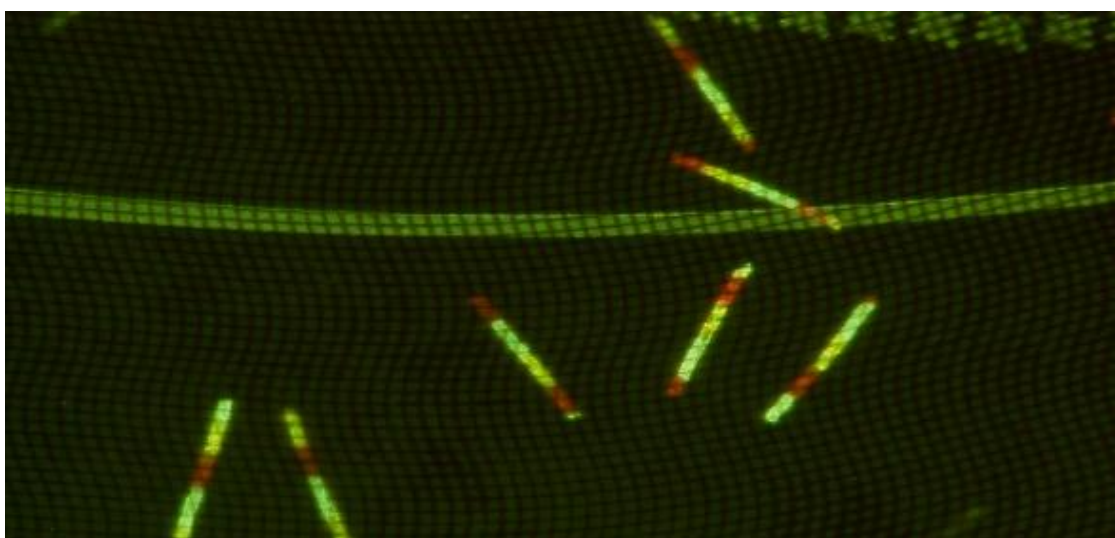
Při výrobě papírové základní vrstvy se zamíchávají do papíroviny a slouží jako zajišťovací prvek.

Na jednotlivých stránkách se fluorescentní melírovací vlákna objevují náhodně v různých hloubkách – na každé straně odlišně.

V **NORMÁLNÍM SVĚTLE** mohou být viditelná (**→ melírovací zajišťovací vlákna**) nebo neviditelná.

V UV světle mohou fluorescentní melírovací vlákna vykazovat jednu či více barev.

Neviditelná vlákna (v normálním světle) fluoreskují v UV světle červeně, žlutě a zeleně.

→ Fluorescentní částice v papíře (hi-lites)

➡ **Fluorescentní planžety**

➡ **Základní vrstva bez optického zjasňovače**

[↑ na začátek](#)

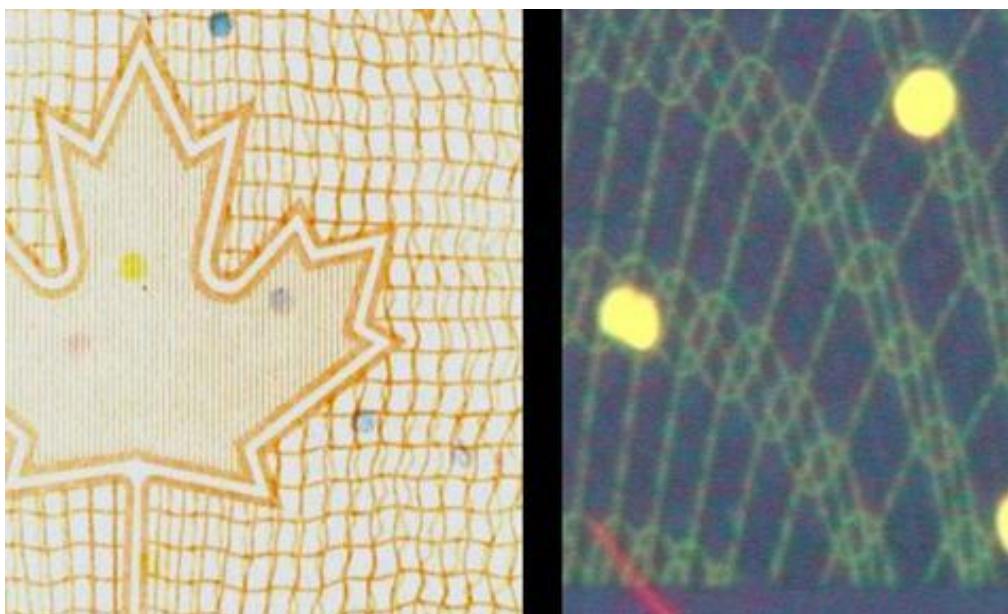
134

Fluorescentní planžety

Fluorescentní planžety jsou viditelné v ➡ **UV světle**.

V normálním světle mohou být fluorescentní planžety **viditelné, nebo neviditelné**.

➡ **Planžety** (drobné barevné disky) s **fluorescentními** vlastnostmi se během výroby papírové základní vrstvy zamíchávají do papíroviny a slouží jako zajišťovací prvek.

Viz rovněž: ➡ **Fluorescentní melírovací vlákna**

Viz rovněž: ➡ **Fluorescentní částice v papíře (hi-lites)**

➡ **Základní vrstva bez optického zjasňovače**

(051)
024

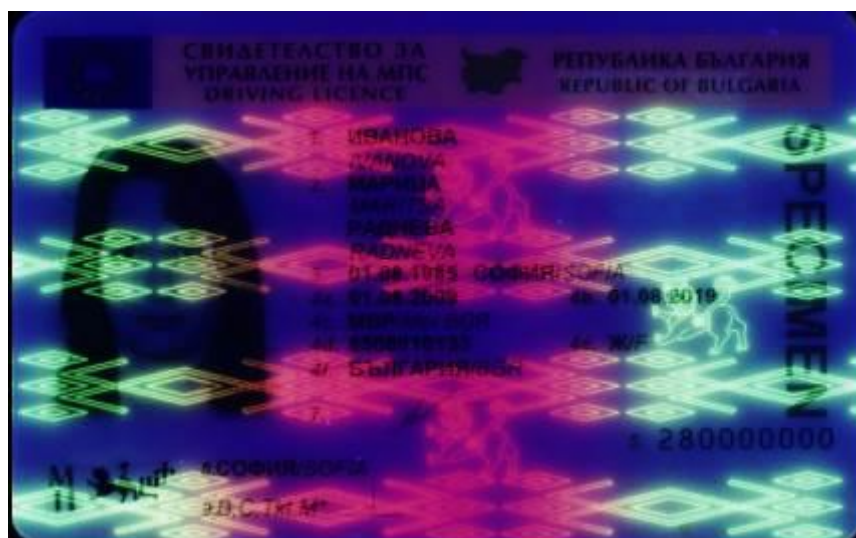
Fluorescentní potisk

051

Fluorescentní potisk je neviditelný⁽⁰⁵¹⁾ (bezbarvý) v *normálním světle*, ale *fluoreskuje* (tzn. je viditelný) v **UV světle**.

V normálním světle

V UV světle

Zobrazení v pravých barvách
s vysokým rozlišením v UV
světle na polykarbonátových
(PC) dokladech: *Skutečný
obraz*
(365 nm)

*Fluorescentní potisk je
viditelný pouze v UV světle*

Nezaměňovat s ➡ *fluorescentní barvou.*

Viz rovněž: ➡ *UV charakteristika fólie*

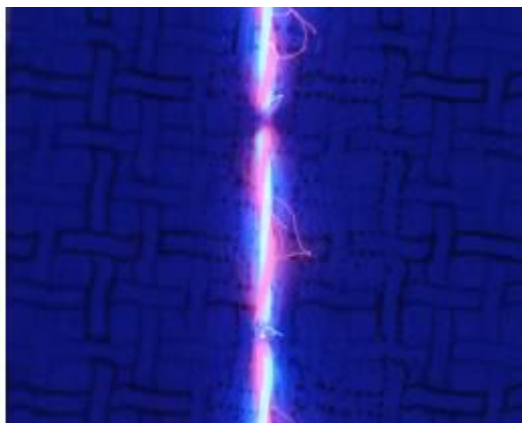
Fluorescentní prošívací nit

Fluorescentní prošívací nit fluoreskuje jednou či více barvami v [→ UV světle](#). Prošívací nit se používá k sepnutí stran sešitu dohromady; může sestávat z jedné či několika jednotlivých protkaných nití (reagujících rozdílně, rovněž v různých barvách).

V
normál
ním
světle

V UV
světle

Viz rovněž: [→ Prošívací nit](#)

Fluorescentní sériové číslo

Fluorescentní sériové číslo fluoreskuje v [→ UV světle](#).

Jedinečné **číslo dokladu** je vytištěno na doklad a přiděleno jakožto dodatečná ochrana pro účely identifikace.

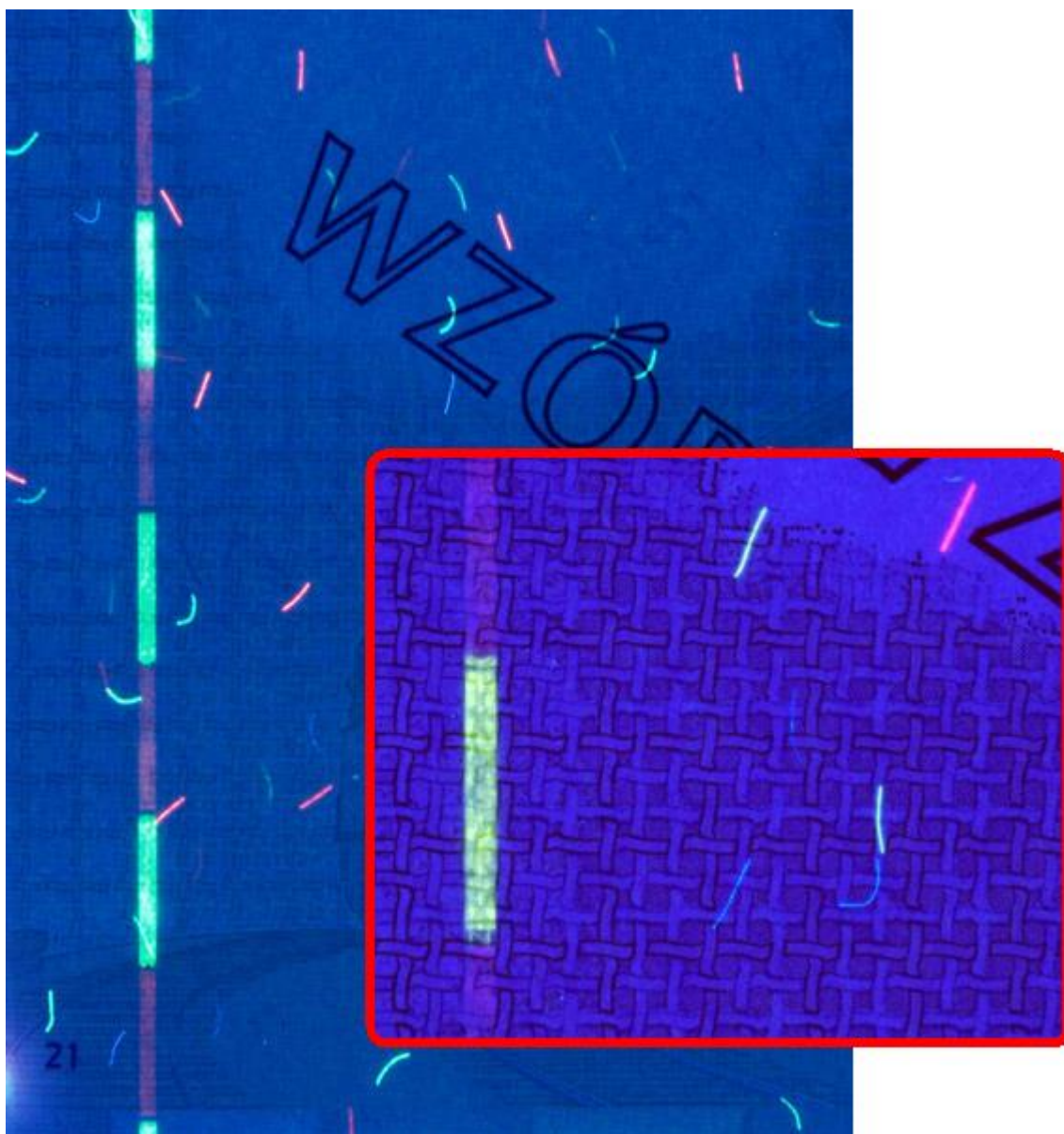

Viz rovněž: [→ Číslování](#)

Fluorescentní zabezpečovací proužek

Fluorescentní zabezpečovací proužek fluoreskuje v [→ UV světle](#).

Tenký proužek z plastického, kovového či jiného materiálu je při výrobě papírové základní vrstvy částečně či zcela zapuštěn do základní vrstvy. Tato reakce může být rovněž vícebarevná.

Viz rovněž: [→ Zabezpečovací proužek](#)

Viz: [→ Základní vrstva](#)

Fólie

057

Zajišťovací laminovací fólie je **fólie**, jež je pro **dodatečnou ochranu** připevněna na doklad nebo stranu s osobními údaji:

- tlakem: **fólie aplikovaná za studena (samolepicí fólie)**

056

- nebo ohřevem: **fólie aplikovaná za tepla (termoplastická fólie)**

pro účely ochrany údajů proti pozměnění.

053

Zajišťovací fólie často obsahují zvláštní zajišťovací prvky, jako např. hmatatelné prvky a ➡ **difrakční opticky proměnlivé obrazové prvky (DOVID, Diffractive Optically Variable Image Devices)**, jež běžně nejsou na trhu volně dostupné.

Příklady: *Sealys Secure Surface*, **fólie CFI (colour floating image, barevný pohyblivý obrazec)**, **fólie TKO (transparent Kinegram® overlay, vrstva obsahující transparentní Kinegram®)**, **Kinefilm®** – fólie aplikovaná za tepla s integrovaným ➡ **Kinegramem®**, jenž existuje v metalizované i transparentní podobě.

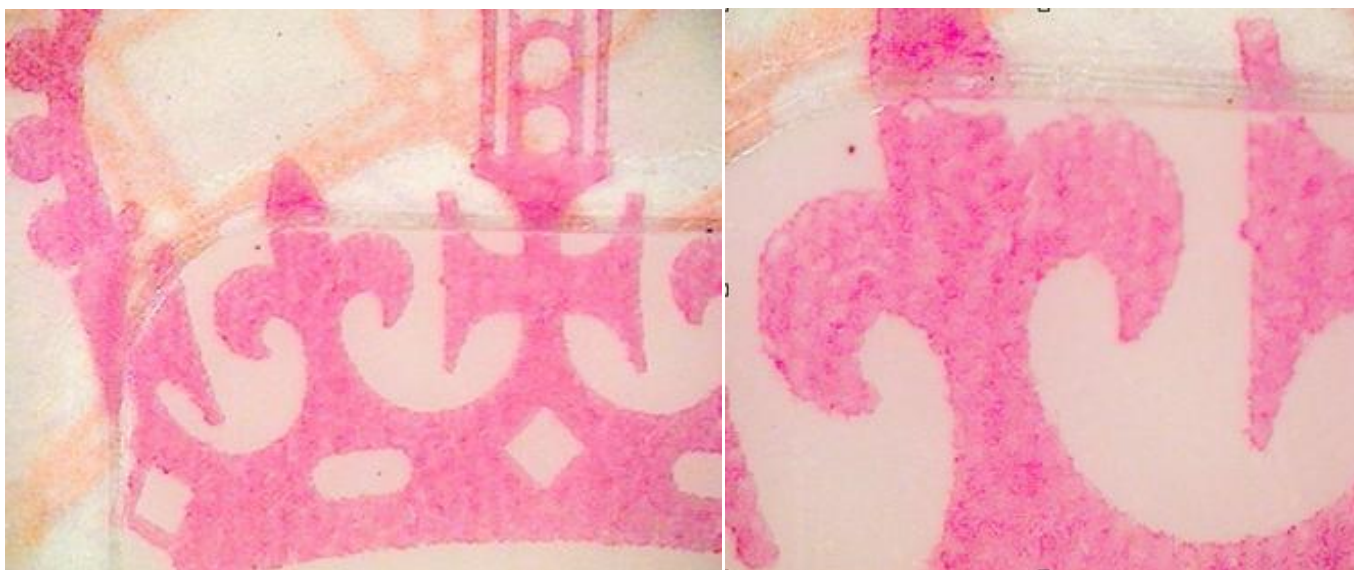
Fólie mohou obsahovat ➡ **záměrně zabudovaná slabá místa**.

Používají se **ultratenké až tlusté fólie**.

• Potisk fólie

Potisk fólie je zajišťovací prvek, jenž je většinou vytištěn na rubové (= vnitřní) straně fólie nebo mezi lepidlovou vrstvou a fólií. Tím je zabráněno opotřebování a manipulaci. Potisk fólie může být viditelný nebo neviditelný v normálním světle: Viz: ➡ **UV charakteristika fólie**

Potisky fólie se většinou provádějí za použití ➡ **sítotisku**, ➡ **rastrového hlubotisku** nebo ➡ **flexotisku**.

- **Ražba na fólii**

Nakloňte stranu a zkontrolujte ražbu v **NORMÁLNÍM SVĚTLE** nebo v ➡ **šikmém světle**.
Nahmatejte vystouplý/vyhroubený povrch.

Ražba na fólii jsou hmatatelné prvky na fólii, jako např. komplexní obrazce tvořené **vzory z jemných čar** či **mikrotiskem**, jež jsou do zajišťovacích fólií zapuštěny ražením.

Zdroj světla: ➡ **Šikmé světlo**

Ražba na fólii – viditelné a hmatatelné prvky vytvářející efekt odrazu světla a pohybu

Ražba na fólii s mikrotiskem

Viz rovněž: ➡ **Reliéfní ražba**

145

- **Fólie integrovaná do vazby**

V mnoha pasech s tradičními stranami s osobními údaji jsou fotografie a osobní údaje držitele zajištěny průhlednou fólií. Aby se znesnadnila manipulace, může být **fólie integrována do vazby sešitu dotyčného pasu**. Tím obvykle vzniká proužek fólie tvořící úzký okraj na protilehlé straně v zadní části dokladu:

Fólie
integrovaná
do vazby
přesahuje
na
protilehlou
stranu

Viz rovněž: ➡ **Vazba**

Viz rovněž: ➡ **UV charakteristika fólie**

Fotografický papír

Fotografický papír: na papírovou základní vrstvu je nanесena fotocitlivá chemická vrstva.

(Nezaměňovat s tiskovými papíry, které jsou speciálně potaženy pro vysoce kvalitní inkoustový tisk nebo (v oblasti digitální fotografie) laserový tisk a které jsou běžně rovněž označovány jako *fotografický papír*.)

Viz: ➡ **Fotografický postup**

Fotografický postup

Fotografický postup: postupy, při kterých jsou používány fotocitlivé materiály k zachycení obrazu na ➡ **fotografický papír**. Fotografický postup je technika vhodná pro ➡ **integrování osobních údajů / fotografie / podpisu**.

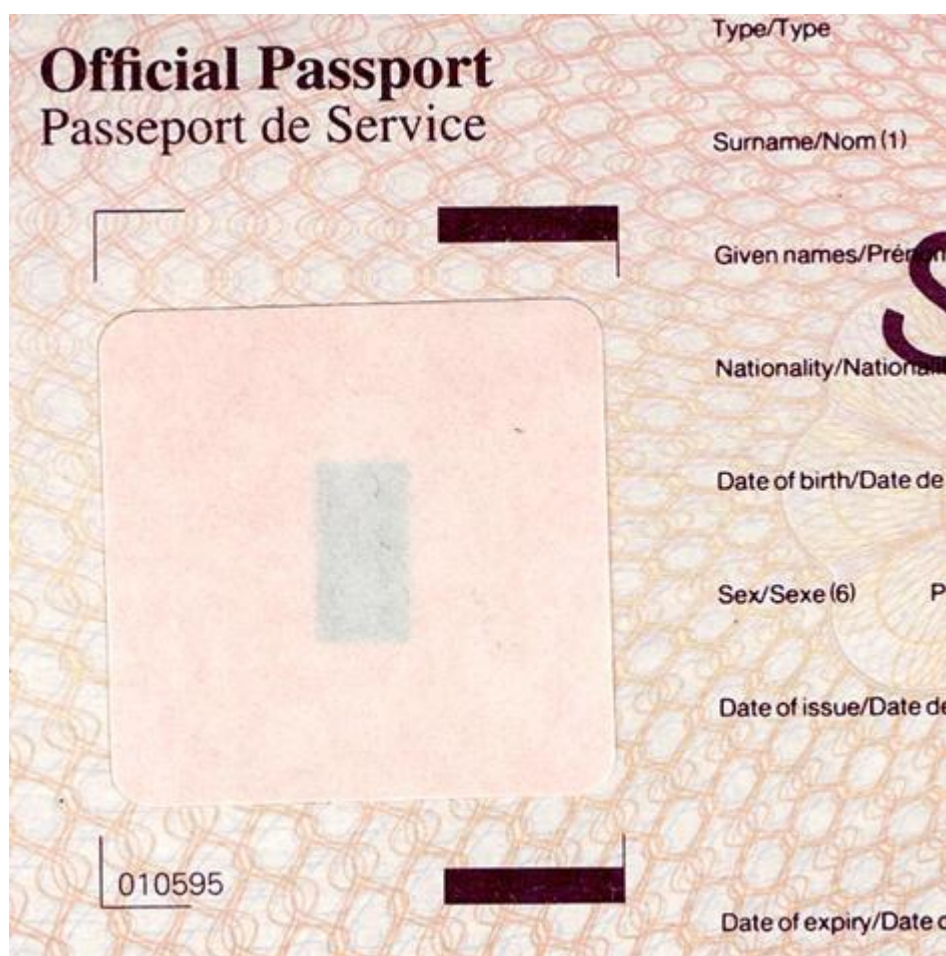

Integrování
osobních
údajů
fotografickým
postupem

Fotografie držitele – způsoby upevnění

- **Samolepící podklad pro umístění fotografie**

Způsob upevnění běžných fotografií.

• Speciální lepidlo

Způsob upevnění běžných fotografií.

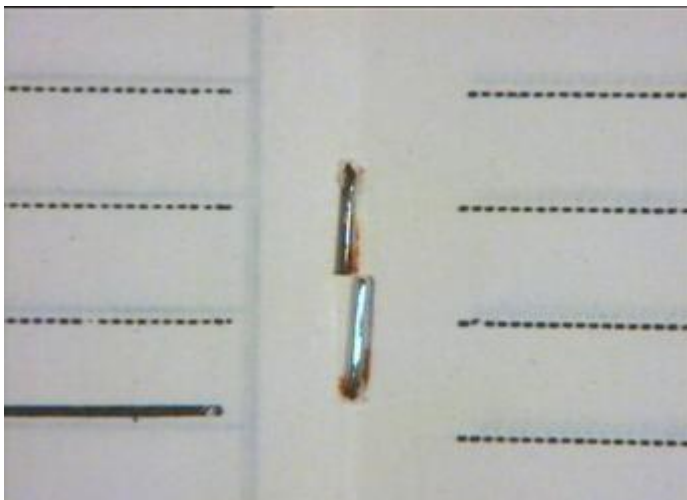

• Nýty

Způsob upevnění běžných fotografií.

- Sponky

Autentifikace:

- Viz rovněž: ➡ *Suché razítko*
- Viz rovněž: ➡ *Inkoustové razítko*
- Viz rovněž: ➡ *Reliéfní ražba*
- Viz rovněž: ➡ *Tzv. „stopy po tanku“*

Fotografie zabezpečená perforací obsahující tzv. „stopy po tanku“

Metoda zabezpečení (**autentifikace**) fotografie držitele upevněné obvyklým způsobem (např. přilepené), známá také jako „stopy po tanku“; aplikována (manuálním) lisem; jedná se o vzor čárkových vlisů. Mezi jednotlivými vlisy jsou často perforované otvory.

Způsoby autentifikace:

Viz rovněž: ➡ **Suché razítko**

Viz rovněž: ➡ **Inkoustové razítko**

Viz rovněž: ➡ **Fotografie držitele – způsoby upevnění**

Fotochromatická barva

Fotochromatické barvy mění zbarvení při vystavení ➡ **UV světlu**. Po odstranění zdroje UV světla barevná změna po určitou dobu přetrvává, než se navrátí do svého původního stavu.

Potisk fólie s iridescentní, fotochromatickou barvou

Po vystavení UV světlu zůstává zelenavý iridescentní potisk po určitou dobu modrý.

Giloše / vzory z jemných čar

Jemné (komplexní) obrazce skládající se z propletených nepřerušovaných čar jsou sestaveny do geometrických vzorců.

Pro **zajišťovací tisk** se používají obrazce z **giloší** či **jiných vzorů z jemných čar**, aby se tak zvýšila obtížnost napodobení a reprodukce. Giloše a jiné vzory z jemných čar jsou často kombinovány s ➡ **irisovým přechodem barev**.

Pozitivní a negativní gilošové vzory

110

Reliéfní vzory z jemných čar¹¹⁰

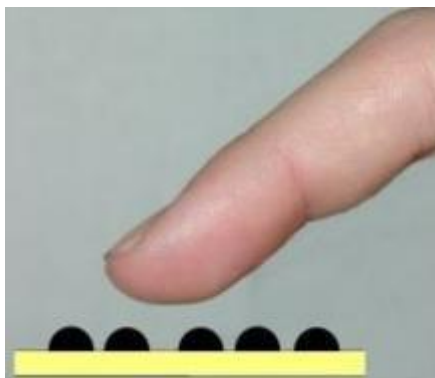
Hlubotisk

Hlubotisk je technika tisku, jejímž použitím vzniká **vystouplý hmatatelný reliéf** (*hmatatelný zajišťovací prvek*), rozpoznatelný rovněž v **šikmém světle**.

Tato charakteristická vlastnost hlubotisku je rovněž vhodná pro vytvoření efektu **skrytých obrazců**.

Hlubotisk je technika tisku, jejímž prostřednictvím je obrazec, jenž má být vytištěn, vyleptán či vyryt do povrchu tiskové desky. Nejprve se na tiskovou desku nanese hustá, vysoce pigmentovaná barva a poté je z netisknoucích míst (jež nejsou vyhloubeny) barva setřena. Následně je barva, jež zůstala ve vyhloubených částech tiskové desky (tištěný obrazec), přenesena pod vysokým tlakem na základní vrstvu. Základní vrstva tlakem pronikne do vyhloubených oblastí tiskové desky.

Vystouplý (= reliéfní) povrch

Šikmé světlo, vrhající stíny

Nezaměňovat s ➡ *rastrovým hlubotiskem*.

204

Nezaměňovat s technologií **PEAK®**, která je kombinací ofsetového tisku a hlubotisku. Barevné (nebo jiné) změny jsou viditelné v závislosti na úhlu pohledu a úhlu dopadu světla.

Nezaměňovat s ➡ *vystouplým (hmatatelným) laserovým gravírováním* na plastových fóliích nebo kartách.

198

Hlubotisk bez použití barvy způsobuje deformaci papíru, a může proto být použit k vytvoření efektu ražby, který vzniká při procesu litografie. Je také možné vytvořit efekt bezbarvého skrytého obrazce s použitím *slepého hlubotisku (ražba hlubotiskem)*.

➡ *Šablonový tisk*

Hologram

Nakloňte stranu a zkontrolujte hologram v **NORMÁLNÍM SVĚTLE** nebo v ➡ **šikmém světle**.

Hologram je nejpoužívanější tradiční typ ➡ **difrakčního opticky proměnlivého obrazového prvku (DOVID, Diffractive Optically Variable Image Device)**, který slouží jako zajišťovací prvek. Existuje řada odlišných efektů, např. 2D hologramy (dvourozměrné hologramy) se změnami struktury a barvy, 3D hologramy s různými vyobrazeními, hologramy s kinematickými efekty atd.

2D hologram

3D hologram

➡ **Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**

176

Identigram®

179

Nakloňte stranu a zkontrolujte **Identigram®** v **NORMÁLNÍM SVĚTLE** nebo v ➡ **šikmém světle.**

Identigram® je **holografický zajišťovací prvek** používaný například v cestovních pasech a průkazech totožnosti, v němž je zkombinováno několik jedinečných elementů:

- holografická fotografie obličeje držitele (➡ **sekundární (stínová) fotografie**)
- ➡ **strojově čitelná zóna (MRZ, Machine Readable Zone)**

a elementů, jež jsou pro všechny doklady totožné, např. v konkrétním případě níže:

- 3D zobrazení německé orlice
- kinematické struktury
- makrotisk
- ➡ ***mikrotisk***
- ➡ ***strojově ověřitelné prvky.***

**Identigram®
(kombinová
né
zobrazení!)**

➡ **Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**

Rada Evropské unie
Generální sekretariát

iFADO

Intranet False and Authentic Documents Online (Falešné a pravé doklady online na intranetu)

Systém **iFADO**, „druhý stupeň“ **FADO**, obsahuje pouze informace, které nejsou označeny žádným stupněm utajení, ale je k nim omezený přístup. Dokumenty nejsou určeny pro širokou veřejnost, ale jsou označeny „**LIMITE/LIMITED - FOR CONTROL AUTHORITY USE ONLY**“ („**LIMITE/LIMITED – POUZE PRO KONTROLNÍ ORGÁNY**“).

Cílovou skupinu představují všechny vnitrostátní i evropské orgány a donucovací orgány, jejichž úkolem je ověřovat totožnost.

Pokud ověřujete totožnost, musíte rovněž kontrolovat doklady totožnosti a cestovní doklady.

Viz: [➡ Falešná totožnost a falešné doklady](#)

Proto je třeba, abyste věděli, jak mají takové doklady vypadat; navíc v systému **iFADO** naleznete kromě technických specifikací (včetně zajišťovacích prvků) pravých dokladů i informace o nejčastějších rysech falešných dokladů, umožňujících jejich odhalení.

→ **Při kontrole dokladu je důležité znát jeho technické parametry.**

iFADO má napomáhat ke zvyšování povědomí a při potvrzování pravosti dokladů; případnými pochybnostmi se pak mohou zabývat odborníci na doklady. V systému **iFADO** jsou uvedena **vnitrostátní kontaktní místa** (odborníci na doklady a další).

iFADO rovněž obsahuje informace o typických způsobech a technikách pozměňování dokladů, jakož i pokyny pro zjišťování falešné totožnosti.

iFADO obsahuje velmi důležité informace týkající se platnosti a dalších právních aspektů dokladů, jakož i odborné popisy (včetně popisu nejdůležitějších zajišťovacích prvků). Jsou v něm popsány pravé cestovní doklady a jiné doklady totožnosti, víza, razítka a některé doklady osvědčující rodinný stav vydávané členskými státy Evropské unie a řadou zemí mimo EU.

Jelikož **iFADO** obsahuje **vzory** pravých cestovních dokladů, víz a razítek, jakož i **typické příklady** falešných dokladů (**s anonymizovanými osobními údaji**), nepřekrývá se **iFADO** například se systémem SIS.

iFADO čerpá informace ze systému **Expert FADO**, jenž podléhá stupni utajení „RESTREINT UE / EU RESTRICTED“. Informace, které **iFADO** obsahuje, vybírají a poskytují odborníci členských států Evropské unie, Islandu, Norska a Švýcarska (➡ partneři v systému **Expert FADO**). Řídícím výborem v rámci Rady Evropské unie je Pracovní skupina pro hranice – falešné doklady.

iFADO spravuje Generální sekretariát Rady Evropské unie prostřednictvím Generálního ředitelství pro spravedlnost a vnitřní věci (JAI). Technickým zajištěním provozu a správou je pověřeno GSC.SMART.1.D.

Kromě centrálního systému a centrálního přístupového místa (centrální proxy), spravovaných generálním sekretariátem Rady, byly zřízeny vnitrostátní proxy servery, provozované několika partnery **FADO**; tímto způsobem je zajištěn snazší a rychlejší přístup pro uživatele v rámci státních a donucovacích orgánů těchto zemí.

Cílová skupina

Vnitrostátní orgány ověřující totožnost a kontrolující doklady totožnosti a cestovní doklady, dále jiné osoby a subjekty na evropské úrovni uplatňující právní předpisy / donucovací orgány, mimo jiné např.:

- pohraniční stráž
- velvyslanectví a konzuláty
- policie
- správy sociálního zabezpečení
- Europol
- FRONTEX

Většina textů použitých v dokumentech **iFADO** představuje standardizované popisy, jež jsou překládány automaticky do 24 úředních jazyků EU, které jsou v současné době podporovány. Tím je zajištěna okamžitá dostupnost, jakož i vysoká úroveň standardizace. Podrobné popisy dokladů překládají specializovaní překladatelé v rámci GSR.

Poslání

Hlavním cílem iFADO je poskytovat informace vnitrostátním orgánům, jež provádějí (nebo musejí provádět) kontroly totožnosti. iFADO má napomáhat ke zvyšování povědomí a pomáhat při ověřování pravosti dokladů; případnými pochybnostmi se pak mohou zabývat odborníci na doklady.

Motivace

Informace o dokladech totožnosti a cestovních dokladech a o typických způsobech pozměňování mají význam nejen v souvislosti s nedovoleným přistěhovalectvím, ale jsou důležité i v boji proti všem formám organizovaného zločinu, jako je například terorismus, obchodování s drogami, pašování zbraní a obchodování s lidmi. **iFADO** tedy představuje významný nástroj v boji proti těmto jevům, jež v členských státech EU vzbuzují obavy, a pomáhá tak vytvářet bezpečné prostředí a přispívá k dalšímu rozvoji Evropy jakožto oblasti míru, bezpečnosti a stability ve světě.

Další praktické postupy

Bez ohledu na původ dokladu by se měli uživatelé iFADO obracet s případnými dotazy (včetně podrobných dotazů ohledně zahraničních dokladů) na své vnitrostátní kontaktní místo pro doklady totožnosti a cestovní doklady (kontaktní informace naleznete na domovské internetové stránce ***iFADO***).

Přístup k systému je vždy možný prostřednictvím centrálního proxy serveru v GSR a v některých zemích také prostřednictvím vnitrostátních proxy serverů (intranet – síť státní správy jednotlivých zemí).

Účty konečných uživatelů spravují a podporu konečným uživatelům poskytují vždy vnitrostátní orgány.

Přístupové informace – jak získat účet ***iFADO***:

<http://www.consilium.europa.eu/ifado/ifadocontacts.htm>

Viz rovněž: ➡ **FADO**

Viz rovněž: ➡ **PRADO**

Inkoustové razítko

Na základní vrstvu se prostřednictvím **razítka** přenese tekutá **barva**, např. pro účely **autentifikace** dokladu nebo **fotografie držitele** připevněné běžným způsobem (např. nalepené).

Autentifikace: Viz rovněž:

Viz rovněž: ➡ **Suché razítko**

Viz rovněž: ➡ **Reliéfní ražba**

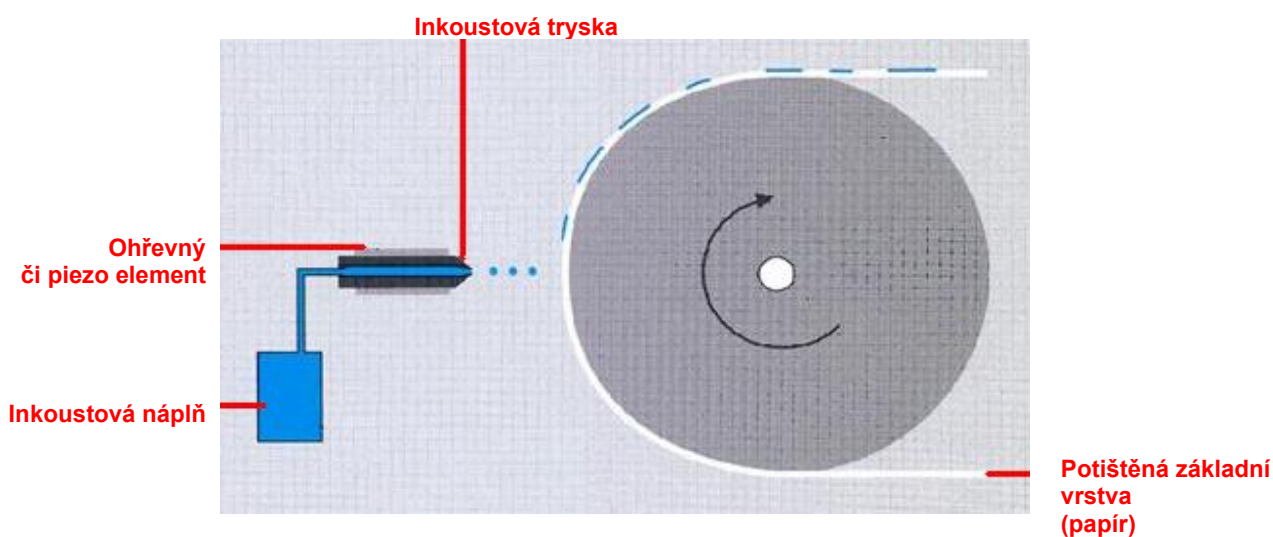
Viz rovněž: ➡ **Fotografie držitele – způsoby upevnění**

Záznam o vstupu do schengenského prostoru na vnější hranici.

Inkoustový tisk

Inkoustový tisk je technika tisku využívající druh počítačové tiskárny, jež funguje na základě trykání drobných kapiček tekuté barvy přímo na základní vrstvu, přičemž tyto kapičky do základní vrstvy vzápětí prostoupí. Lze ho např. využít pro ➡ **integrování osobních údajů / fotografie / podpisu**.

Integrování osobních údajů / fotografie technikou inkoustového tisku

Integrovaní osobních údajů / fotografie inkoustovým tiskem

196

Barevná personalizace uvnitř polykarbonátové karty inkoustovým tiskem:

při výrobě ➔ **polykarbonátové (PC) karty** jsou osobní údaje vytištěny s použitím zvláštního polykarbonátového inkoustu na polykarbonátovou vrstvu, např. **Innosec Fusion, Polycore®**, nebo **polykarbonátová barevná personalizace (Polycarbonate Colour Personalisation, PCP®)**.

Integrovaní fotografie do polykarbonátové karty (proces Innosec Fusion)

Technologie polykarbonátové
barevné personalizace
(Polycarbonate Colour
Personalisation, PCP®)

Integrovaní osobních údajů / fotografie / podpisu

Integrovaní osobních údajů / fotografie / podpisu je postup, při němž je během procesu personalizace použita technika tisku, (laserového) gravírování nebo fotografického postupu (oproti zápisu rukou či na psacím stroji) pro účely začlenění snímku (fotografie držitele), podpisu či textu obsahujícího osobní údaje přímo do základní vrstvy nebo do fólie.

Integrovaná fotografie: Snímek nepředstavuje samostatnou (např. vlepenou) část dokladu, nýbrž jeho nedílnou součást; fotografie je vytištěna do **zóny vizuální kontroly (VIZ, Visual Inspection Zone)** na stránce s osobními údaji (kromě toho je někdy také ➡ **sekundární (stínová) fotografie** např. konvertována do perforovaného vzorového zobrazení na této stránce).

Integrovaní zde nezávisí na tom, zda jsou text s osobními údaji či fotografie překryty fólií, nebo nikoli, nicméně většina digitálních fotografií na stránce s osobními údaji je v cestovních pasech fólií chráněna. Kromě toho bývají často používány další viditelné prvky ochrany: ➡ **Fólie**

Hledejte známky pozměnění!

Viz rovněž: ➡ **Osobní údaje / jiné údaje personalizace**

Techniky integrování:

- ➡ **Inkoustový tisk**
- ➡ **Laserové gravírování**
- ➡ **Laserový tisk**
- ➡ **Fotografický postup**
- ➡ **Tepelná sublimace barev**
- ➡ **Tepelný přenos barev**

Fotografie integrovaná laserovým gravírováním

Iridescentní barva

Nakloňte stranu a zkontrolujte iridescentní barvu v **NORMÁLNÍM SVĚTLE** nebo v ➡ **šikmém světle**.

Iridescentní barvy obecně, jako například **perlové**, **perlově třpytivé** či **perleťové barvy**, obsahují poloprůhledné pigmenty v tenké vrstvě nanesené na drobné slídové vločky. Způsobují interferenci s dopadajícím světlem. Výsledkem jsou třpytivé, perleťové pableskující efekty, jež se při změně úhlu pohledu či osvětlení stávají viditelnými, nebo neviditelnými anebo mění barvu.

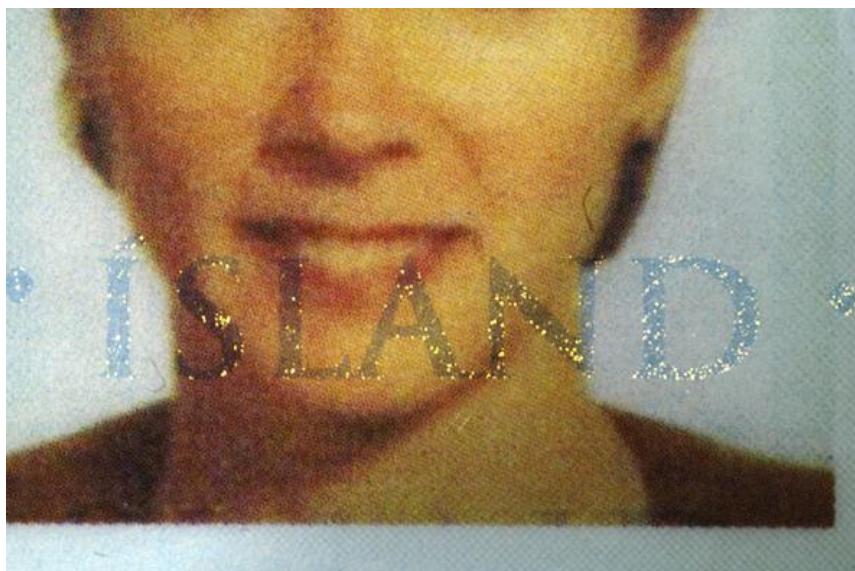

Viz rovněž: ➡ *Iridescentní fólie*

Iridescentní fólie

Nakloňte stranu a zkontrolujte fólii v **NORMÁLNÍM SVĚTLE** nebo v ➡ **šikmém světle**.

Iridescentní fólie vykazuje třpytivé perleťové efekty spojené se změnou barvy, k níž dochází při změně úhlu pohledu či osvětlení.

Viz rovněž: ➡ **Iridescentní barva**

Viz rovněž: ➡ **Fólie**

Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**

Irisový přechod barev

Irisový přechod barev je rovněž nazýván **irisový tisk**. Tento **barevný postup** používaný v [→ ofsetovém tisku](#), který se používá za účelem ochrany zabezpečených dokladů proti separaci barev nebo kopírování, a to prostřednictvím prolínání barev, kdy jedna barva pozvolna přechází do druhé. Výsledkem je postupná změna barvy.

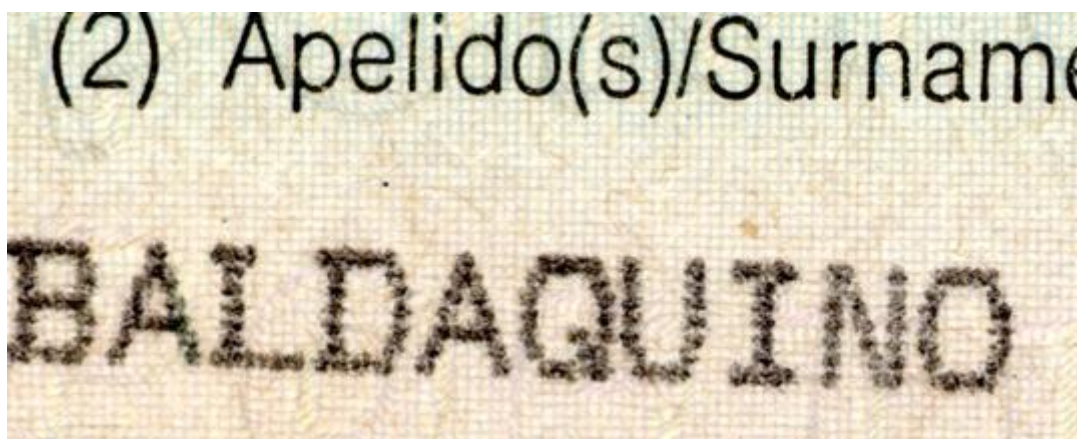

Viz rovněž: ➡ **Podtisk / zajišťovací tisk**
Viz rovněž: ➡ **Šablonový tisk**

Jehličkový tisk

Jehličková tiskárna nebo **tiskárna** označovaná „**dot-matrix**“ je typ počítačové tiskárny, která tiskne nárazem látkové pásky napuštěné barvou na základní vrstvu, podobně jako psací stroj. Oproti psacímu stroji jsou však písmena složena z malých teček.

Jehličkový
tisk

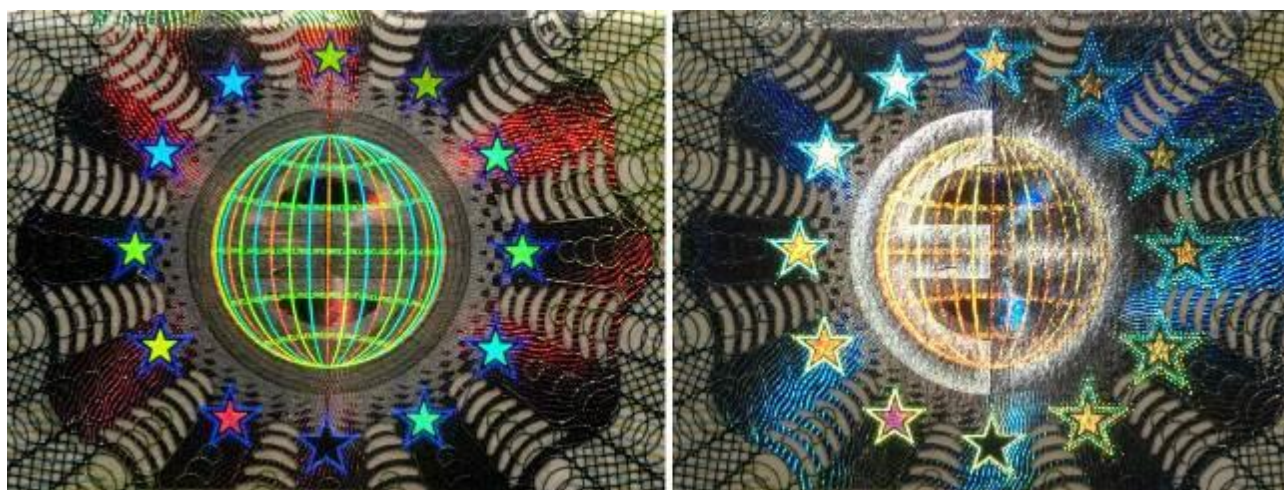
Kinegram®

Při náklonu strany lze vidět různé 2D obrazce. Zkontrolujte Kinegram® v **NORMÁLNÍM SVĚTLE** nebo v ➡ **šikmém světle**.

Kinegram® je počítačem vytvořený hologram (➡ **difrakční opticky proměnlivý obrazový prvek (DOVID, Diffractive Optically Variable Image Device)**) schopný generovat složené obrazce s vysokým rozlišením. Obsahuje zvláštní typy počítačem vytvořených difrakčních optických elementů. Tyto elementy mohou být sestaveny tak, aby vytvářely **kinematické efekty, efekty změny barev či převrácení kontrastu a další zvláštní efekty**.

Transparentni
Kinegram®

Kinegram®

Částečně
demetalizovaný
Kinegram®

Metalizovaný Kinegram®

Viz rovněž: ➡ *Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)*

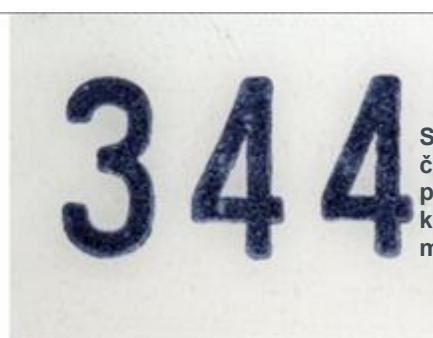
Knihtisk

Technika tisku využívající vystouplá tisknouce místa, podobně jako je tomu u razítka. Je jednou z nejstarších technik tisku. Jedná se o **techniku přímého tisku**, stejně jako (modernější) ➔ **flexografie**, a lze ji využít k potištění téměř jakéhokoli typu základní vrstvy, včetně plastových vrstev.

U zabezpečených dokumentů se knihtisk často používá k tisku pořadových čísel, např. ➔ **sériových čísel**.

Knihtisková forma pro tisk textu

Sériové
číslo
provedené
knihtiske
m

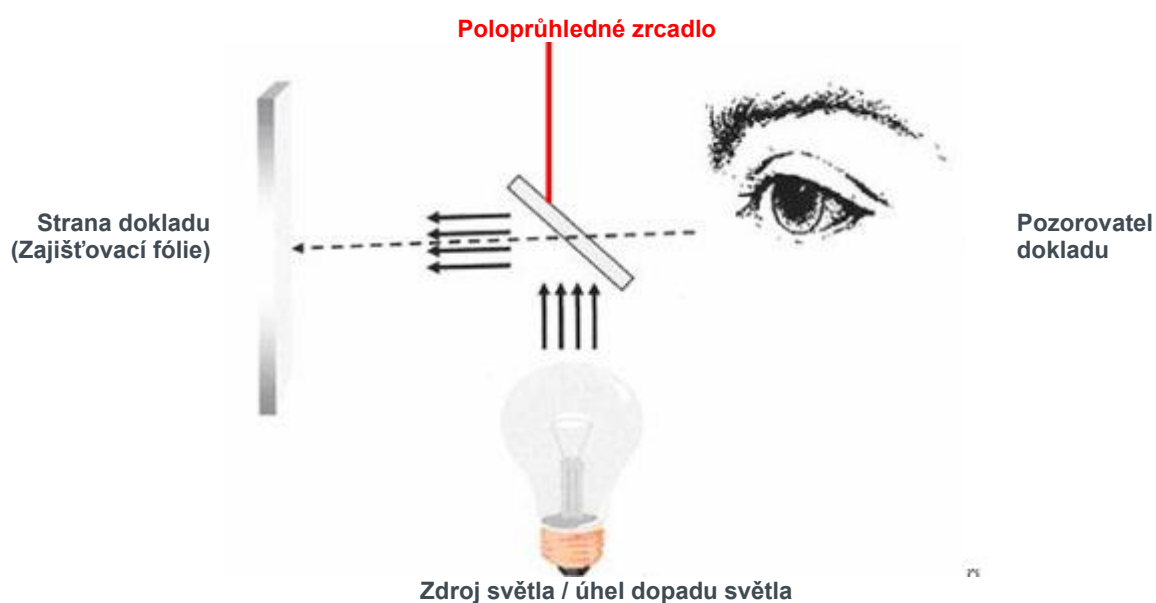

Nezaměňovat s ➔ **nepřímým knihtiskem (suchým ofsetovým tiskem)**.

Koaxiální světlo

Koaxiální světlo je světlo procházející optickou soustavou rovnoběžně s optickou osou (např. čtecí zařízení retrohled), například je-li dopadající světlo rovnoběžné se směrem pozorování. Koaxiální světlo se používá ke zobrazení skrytých motivů v [retroreflektivní fólii](#) (např. ve fólii 3M[®] Confirm[®]).

Úhel pohledu je koaxiální (rovnoběžný) s paprskem světla (jenž je přeměrován):

Nezaměřovat se [šikmým světlem](#).
Nezaměřovat s [průchozím světlem](#).

Viz rovněž: [UV světlo](#)

Kód dokladu

Kódy dokladů používané v této databázi pro **PRAVÉ (AUTENTICKÉ) DOKLADY** sestávají z těchto částí:

Například: „FRA-AO-01001“ – tento kód se skládá z následujících částí:

- „FRA“ označující **Francii**, zemi původu dokladu = **Třípísmenný kód země**
- „A“ označující **pas** (státní cestovní pas) = **Kategorie dokladu (levý sloupec)**
- „O“ označující **běžný** (ordinary) = **Druh dokladu (pravý sloupec)**
- „01001“ (5 číslic), z nich první dvě („01“) = **Číslo dokladu**
poslední tři („001“) = **Číslo verze**

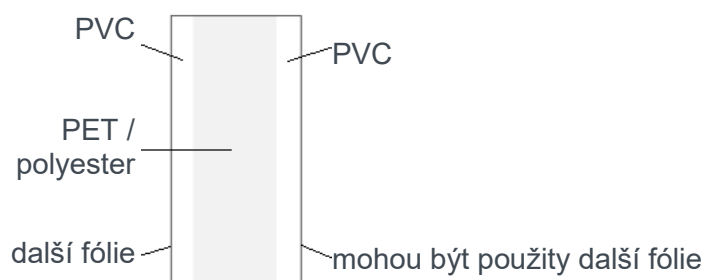
V systému **PRADO** jsou popsány následující doklady:

<u>Kategorie dokladů*:</u>		<u>Druhy dokladů**:</u>	
A	Pas	O	(běžný doklad)
T	Cestovní doklad	D	diplomatický
E	Vstupní doklad	S	služební / úřední / zvláštní
I	Průkaz totožnosti námořníka	F	vojenský
B	Průkaz totožnosti	P	dočasný / provizorní / náhradní
J	Cestovní doklad vydávaný osobám, které nejsou státními příslušníky	Y	související / přidružený doklad
C	Vízum (➡)		
H	Doklad o pobytu		
F	Řidičský průkaz (➡)		
G	Technický průkaz vozidla / kniha jízd		
*) Kategorie dokladu je <u>povinnou</u> položkou v kódu dokladu každého dokladu.		**) Druh dokladu <u>není</u> povinnou položkou v kódu dokladu .	

*/.

<u>Kategorie dokladů*:</u>		<u>Druhy dokladů**:</u>	
K	Průkaz strojvedoucího	O	(běžný doklad)
L	Osvědčení člena posádky / pilotní licence	P	dočasný / provizorní / náhradní
M	Osvědčení provozovatele rekreačního plavidla / Licence kapitána		
V	Oprávnění jednatele za obchodní společnost		
W	Pracovní povolení		
Q	Pas zvířete v zájmovém chovu		
S	Průkaz zvláštního oprávnění		
X	Jiný doklad		
P	Doklad o rodinném stavu / jiný úřední doklad	C	Výpis z rejstříku trestů / osvědčení o bezúhonnosti vydané policií
		V	Zdravotní osvědčení / certifikát o provedeném očkování
		B	Narození
		N	Občanství / státní příslušnost
		I	Průkaz sociálního zabezpečení / průkaz daňového poplatníka
		A	Adopce
		K	Osvědčení o osobním stavu
		L	Doklad o způsobilosti k uzavření manželství
		M	Sňatek
		U	Registrované partnerství
		R	Rozvod
		T	Úmrtní list
D	Razítko	E	Vstupní razítko
		X	Výstupní razítko
*) Kategorie dokladu je <u>povinnou</u> položkou v kódu dokladu každého dokladu.		**) Druh dokladu <u>není</u> povinnou položkou v kódu dokladu .	

Kompozitní karta (PET-PVC)

Viz rovněž: ➡ **PVC (polyvinylchloridová) karta**

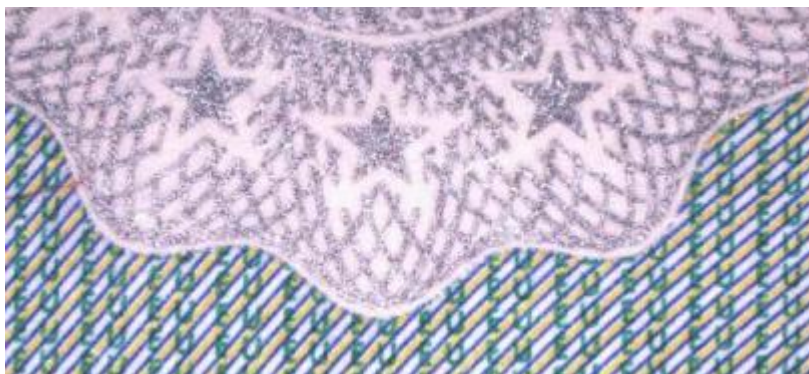
Viz rovněž: ➡ **Polykarbonát (PC)**

Kovová barva

Nakloňte stranu a Zkontrolujte kovovou barvu v **NORMÁLNÍM SVĚTLE** nebo v ➡ **šikmém světle**.

Otočte o 90°:

kovové pigmenty (kovy používané jako pigmenty), např. hliník či bronz, se používají jako složky tiskových barev a vytvářejí povrch vyznačující se kovovým leskem. **Kovová barva** není zajišťovací barvou v úzkém smyslu slova, neboť je volně dostupná pro použití v kterékoli komerční tiskárně. Kovová barva je ovšem typickou **barvou** používanou **pro zamezení kopírování**, neboť v kopii (ani v kopii vytvořené počítačovou tiskárnou) nelze zachovat původní kovový efekt.

Stříbrně zbarvený kovový pigment

Laserová perforace

Za použití laserové technologie lze vytvořit **perforace** různých typů a rozměrů:

102

• Laserově perforované sériové číslo

Sériové číslo dokladu totožnosti je laserem perforováno skrze základní vrstvu.

Vznikají typické rozlišovací znaky:

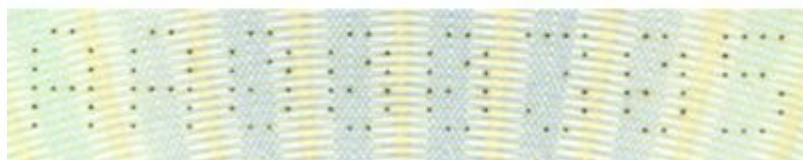
- stopy po vypálení kolem okrajů otvorů
- chybějící vystouplé hrany kolem otvorů v základní vrstvě (papíru) na zadní straně perforací
- kuželovitě se zmenšující rozměry perforovaných otvorů v sešitovém dokladu při pohledu zepředu dozadu
- možnost různých tvarů:

První strana sešitového dokladu

Poslední strana tohoto sešitového dokladu

Nezaměňovat s [➡ mechanickou perforací](#).

Viz rovněž: [➡ Číslování](#)

Viz rovněž:

Sekundární

(stínová)

fotografie

- **Laserově perforované jemné vzory a obrazce (ochranné náseky – naříznutá místa zlomu)**

Laserově perforované jemné vzory a obrazce:
Destri Perf®

Laserově perforované jemné vzory a obrazce - ochranné náseky mají **sloužit jako** (úmyslně vytvořená) **slabá místa**.

Viz rovněž: ➡ **Ochranné náseky (naříznutá místa zlomu)**

- **Sekundární (stínová) fotografie – laserově perforovaná**

Perforace tvoří sekundární fotografii držitele dokumentu, jež je viditelná v průchozím světle.
Příklady zahrnují: **Image Perf®**, nizozemské a belgické pasy.

Laserově perforovaná sekundární (stínová) fotografie

Viz rovněž: ➡ **Sekundární (stínová) fotografie**

- **Laserová perforace se → sklopným efektem**

Jednotlivá písmena obrazce **TLI® (Tilted Laser Image)** jsou perforována pod různými úhly. Proto se zobrazení, které je viditelné v průchozím světle, mění v závislosti na úhlu pohledu.

**ImagePerf[®]
s TLI[®]
(Tilted Laser Image)
ve tvaru
písmen NLD**

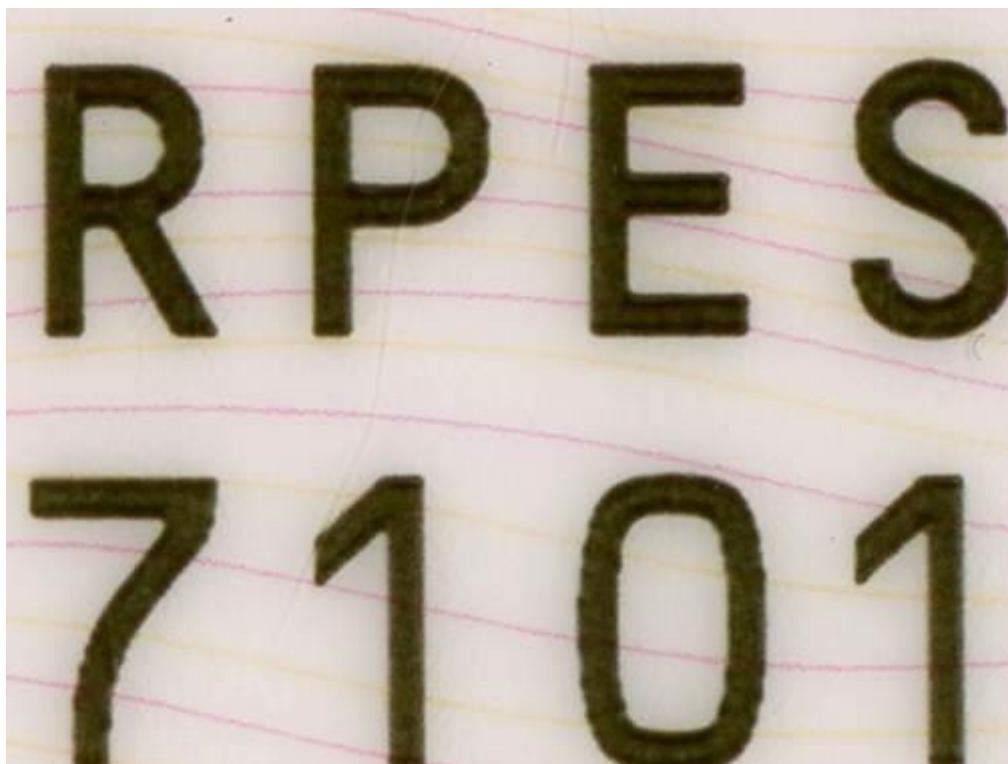
Laserové gravírování

Obrazce a text jsou gravírovány do plastových laminátů nebo karet pomocí laseru. Během procesu **laserového gravírování** dochází k zápisu údajů prostřednictvím **zčernání** (zuhelnatění) vrstev citlivých na působení laseru (➡ **PVC** či senzitivovaný ➡ **polykarbonát (PC)**). Použitím různých materiálů citlivých na světlo lze docílit i barevných efektů.

Hloubku účinků laseru lze libovolně nastavit; používá se několik technických variant:

- **Vnitřní gravírování (gravírování jedné z vnitřních vrstev):** zčernání ve spodních vrstvách skrze transparentní krycí vrstvy (necitlivé na laserové záření), např.:
 - Německo: řidičský průkaz (křestní jméno, datum a místo vydání, podpis):

- Značky provedené laserovým gravírováním do hrany polykarbonátové karty, např. laserově gravírované číslo na horní hraně nizozemského řidičského průkazu:
„Sealys Edge Sealer“:

- **Vystouplé (hmatatelné) laserové gravírování**

Hmatatelné laserové gravírování čísla

Hmatatelné laserové gravírování data narození

Nezaměňovat s vystouplým (hmatatelným) ➡ **hlubotiskem** na tradičních základních vrstvách.

Viz rovněž: ➡ **Proměnlivý laserový obrazec**

(044), (098)

046

Laserový tisk / laserové kopírování

044

Laserová tiskárna je druh **digitální tiskárny**, jež využívá elektrofotografických postupů.

098

Obrazce jsou přenášeny na základní vrstvu pomocí **toneru**, stejně jako je tomu u běžného kopírovacího stroje.

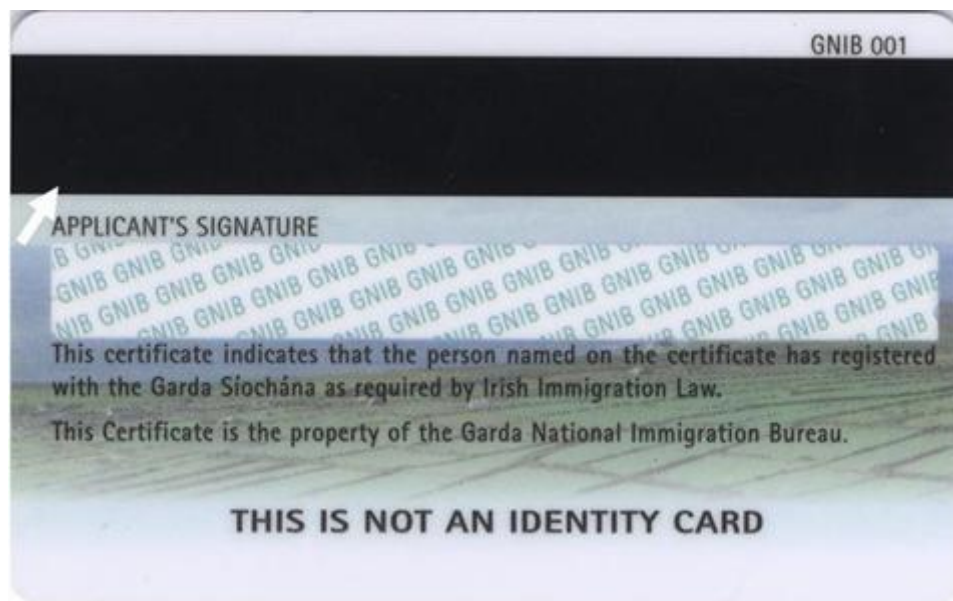
Laserového tisku lze využít jako techniky ➡ **integrování osobních údajů / fotografie / podpisu**.

Technika integrování osobních údajů a fotografie: laserový tisk

Magnetický proužek

Tenký proužek magnetické hmoty připevněný k plastové kartě a používaný k zaznamenávání údajů.

Magnetický proužek

Viz rovněž: ➡ ***Strojově ověřitelný prvek***
Viz rovněž: ➡ ***Optický proužek***

Mechanická perforace

Mechanická perforace: mechanické vytváření perforací (propichování nebo dírkování) s cílem integrovat do dokladu číslo nebo motiv.

➡ **Sériová čísla** jsou perforována v podobě pravidelného, maticového uspořádání kruhových otvorů stejné velikosti propichovaných vždy stejným směrem. Mechanickou perforaci lze rozeznat podle výstupků, které lze nahmatat na zadní straně základní vrstvy.

Nezaměňovat s ➡ **laserovou perforací**.

Viz: ➡ **Číslování**

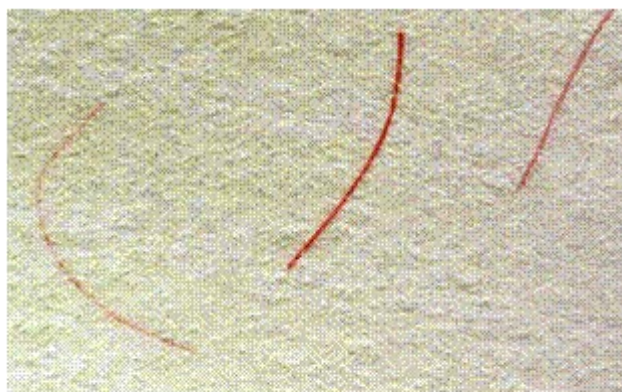
Melírovací zajišťovací vlákna

Zkontrolujte stránku v **NORMÁLNÍM SVĚTLE**; můžete rovněž použít lupu.
 Díky barvě se **zajišťovací vlákna** od papíru jasně odlišují a lze je snadno rozpoznat pouhým okem.

Melírovací zajišťovací vlákna jsou vlákna, jež mají různé barvy nebo jsou vícebarevná a při výrobě papíru se zamíchávají do papíroviny, takže jsou v papíru rozmístěna náhodně v různých hloubkách – na každé straně odlišně.

Viz rovněž: ➡ **Základní vrstva bez optického zjasňovače**

Viz rovněž:
 ➡ **Planžety**

Červená vlákna
v papíře
(zvětšeno)

V průchozím světle (zvětšeno)

V normálním světle

Vícebarevná vlákna

Někdy jsou melírovací zajišťovací vlákna rovněž viditelná v **UV světle**: ➡ **Fluorescentní melírovací vlákna**:

Vícebarevná fluorescentní melírovací vlákna

Nezaměňovat **zajišťovací vlákna** se ➡ **syntetickými vlákny** (jež přispívají k mechanickým vlastnostem základní vrstvy).

Metamerické barvy

Metamerické barvy jsou dvojice (chemicky) odlišných barev, které lze od sebe v jednom druhu osvětlení obtížně rozlišit (například v normálním jasném denním světle), ale které vykazují značný barevný kontrast v jiném druhu světla, často v infračerveném světle nebo při pohledu přes zvláštní červený optický filtr.

197

Mezi speciální metamerické efekty patří např. **vytrácení v infračerveném světle**: normálně viditelná barva je v určitém úseku **infračervené** části spektra neviditelná).

Metamerické barvy jsou použity například na eurobankovkách.

V normálním světle

V infračerveném světle lze vidět pouze smaragdově zelené číslo, pravou část hlavního obrazce a stříbrný proužek.

© European Central Bank (<https://www.ecb.europa.eu>)

Další **metamerické efekty** se označují, byť je to poněkud zavádějící, jako **ultrafialový** nebo **infračervený metamerismus** nebo **metamerismus prostřednictvím červeného filtru** apod.

Vnímání dvou **metamerických barev**, které v normálním jasném denním světle vypadají identicky, může do určité míry záviset rovněž na pozorovateli.

Mikročip – bezkontaktní

Bezkontaktní integrovaný obvod (mikročip) se používá pro uchování a zpracování údajů a bývá zasazen například do pasů, průkazů totožnosti a biometrických povolení k pobytu. V případě většiny dokladů nelze **mikročip** vidět v normálním světle. Na skutečnost, že doklad obsahuje bezkontaktní čip, obvykle upozorňuje ➡ symbol **e-pasu**.

Na ➡ **polykarbonátových (PC) kartách** lze umístění bezkontaktního mikročipu často vidět v ➡ **šikmém světle**: nad blokem mikročipu je uvnitř korpusu karty téměř vždy mírná prohlubeň o průměru 3–5 mm, která je přibližně 0,01 mm hluboká. Prohlubeň nelze nahmatat, neboť se jedná spíše o postupnou změnu výšky povrchu; pokud je však karta nakloněna v jasném (šikmém) světle, lze tuto prohlubeň vidět lidským okem.

Mikročip je spojen s rámovou anténou (elektromagnetickou rámovou anténou), jež umožňuje komunikaci se čtecím zařízením karet prostřednictvím elektromagnetických vln (radiofrekvenční identifikační technologie (RFID, Radio Frequency Identification)). Aby mohla být čipu dodána energie a mohla být zahájena komunikace, je nezbytné, aby čtecí zařízení bylo umístěno v blízkosti čipu. Chráněné údaje uložené v čipu lze přečíst ze vzdálenosti 0–10 cm.

Biometrické pasy nebo ➡ **e-pasy** obsahují **bezkontaktní čip**. Ten je do cestovního dokladu integrován různými způsoby. Čip může být zasazen do silné vrstvy transparentní fólie, do desek dokladu nebo do polykarbonátové strany s osobními údaji.

K zachování bezpečnosti dat v e-pasech se používá jeden z protokolů standardizovaných kontrol přístupu:

- základní kontrola přístupu (**BAC - Basic Access Control**) ověřuje, že bezkontaktní čip lze přečíst příslušným kontrolním zařízením pouze v případě, že byl odblokován potvrzeným přístupovým klíčem;

- rozšířená kontrola přístupu (**EAC - Extended Access Control**) zajišťuje dodatečnou bezpečnost, neboť vyžaduje výměnu veřejných klíčů mezi čipem a kontrolním zařízením (ověření v terminálu): pravost a integritu uložených dat chrání digitální podpis, přičemž se obvykle používá zakódovaný protokol ICAO PKI (Public Key Infrastructure) – kontrola je umožněna až poté, co došlo k výměně certifikátů mezi vydávajícími státy nebo k jejich vydání.

202

- Dodatečná kontrola přístupu (**SAC - Supplemental Access Control**) používá kryptografický protokol nazvaný **Ustavení heslem autentifikovaného spojení (PACE, Password Authenticated Connection Establishment)**. Mezi terminálem a mikročipem dochází k ověření údajů ze ➡ **strojově čitelné zóny (MRZ, Machine Readable Zone)**, nebo případně **přístupového čísla karty** natištěného v ➡ **zóně vizuální kontroly (VIZ, Visual Inspection Zone)** na straně s osobními údaji.

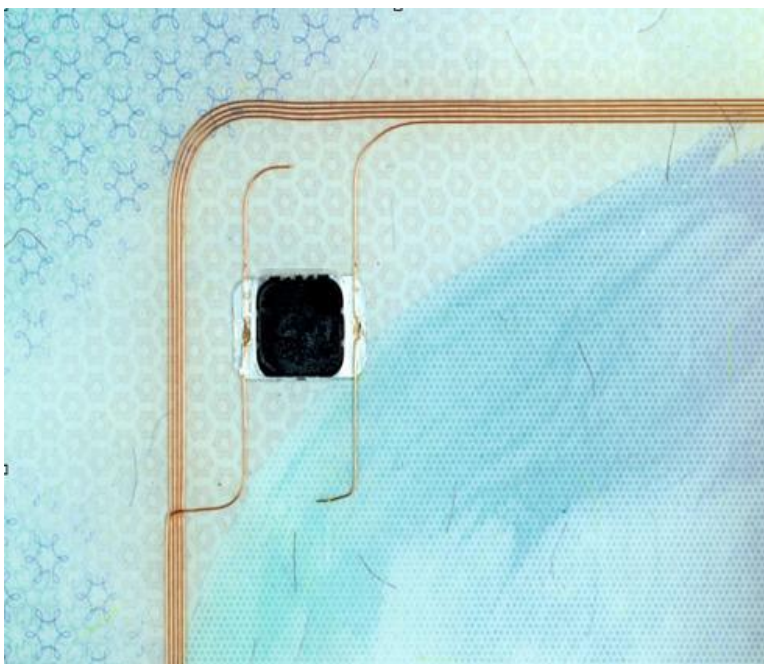
Ode dne 1. ledna 2018 se považují za odpovídající ustanovením ICAO elektronické strojově čitelné cestovní doklady (eMRTD), které podporují pouze ustavení heslem autentifikovaného spojení (PACE).

Kontaktní čip

Kontaktní čip
a bezkontaktní čip
a speciálně tvarovaná
rámová anténa
v polykarbonátové
kartě jsou viditelné v
➡ průchozím
světle.

Tento případ je
výjimečný: *mikročip*
a *anténa* jsou
viditelné v normálním
světle.

Viz rovněž: ➡ ***Biometrický identifikátor***

Viz rovněž: ➡ ***Strojově ověřitelný prvek***

Viz rovněž: ➡ ***Čip (mikročip) – kontaktní***

Minitisk⁽⁰⁶⁷⁾ a mikrotisk⁽⁰⁶⁸⁾

Minitisk a mikrotisk (někdy rovněž nazývaný *velmi malé písmo* - „*extra small print*“ - *ESP*) jsou linie nebo vzory tvořené velmi drobnými písmeny, čísly nebo vyobrazeními, které téměř nejsou rozpoznatelné pouhým okem, avšak při zvětšení jsou viditelné; v tradičních dokladech mohou tvořit vodící linky pro psaní. **Minitisk** a **mikrotisk** se rovněž používají jako zajišťovací prvky ➡ **podtisku / zajišťovacího tisku** a ➡ **zabezpečovacích proužků**.

Viz rovněž ➡ **nekonečný text**.

- **Minitisk**⁽⁰⁶⁷⁾ může být rozlišen pouhým okem (ale jasněji ve zvětšení).
- **Mikrotisk**⁽⁰⁶⁸⁾ často je zapotřebí použít malé zvětšení, např. klenotnickou lupou.

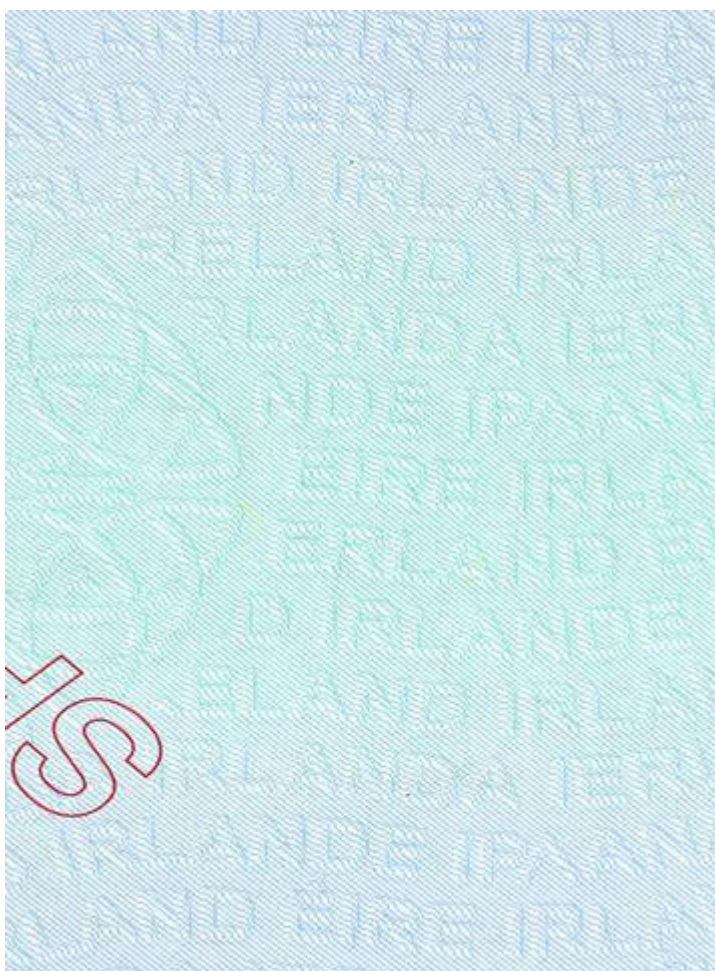
Základní metody reprodukce často neumožňují vytvořit detailní mikrotisk. Mikrotisk obsažený v padělaných dokumentech je proto často nečitelný. Využití pokročilých technik reprodukce nicméně umožňuje reprodukovat minitisk a mikrotisk ve vysoké kvalitě.

Minitisk (modrý text) a mikrotisk (menší fialová písmena)

Nekonečný text

Nekonečným textem se rozumí opakované řádky textu, někdy bez mezer, použité v ➡ **podtisku / zajišťovacím tisku** nebo v ➡ **zabezpečovacím proužku**.

Nekonečný text může být zobrazen **pozitivně**:

nebo
negativně:

Nekonečný text může být vtištěn standardně, ➡ **minitiskem** nebo **mikrotiskem**.

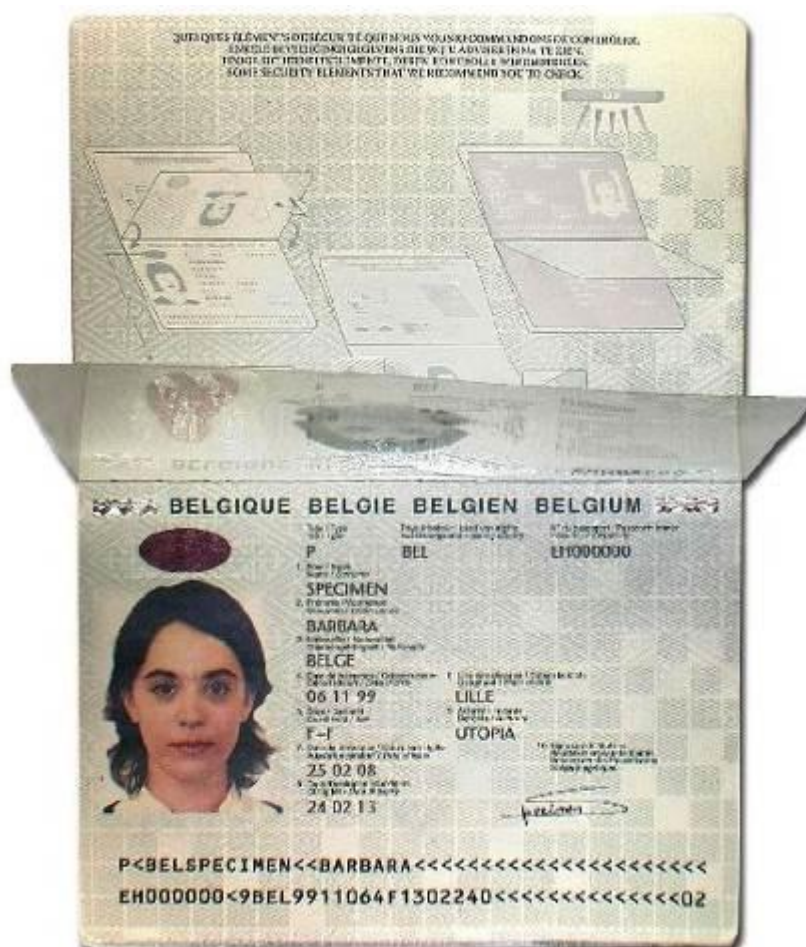
Obraz (tištěný) obsahující skryté osobní informace nebo zakódované údaje o dokladu

Tyto informace nejsou viditelné lidským okem, neboť jsou vytištěny v zakódovaném formátu a lze je rozpoznat pouze za použití zvláštních dekodovacích čoček (speciální pomůcka) nebo pomocí zvláštního technického vybavení (včetně skeneru nebo fotoaparátu a grafického softwaru).

S použitím zvláštních softwarových nástrojů je do viditelné fotografie (tištěním) zakódován neviditelný obraz.

Například:

- jednotlivé informace, např. číslo cestovní pasu, nebo údaje personalizace, jako jméno držitele, jsou neviditelným způsobem začleněny např. do fotografie držitele (**IPI, invisible personal information**)
- informace týkající se dokladu (neměnné informace), např. název země, jsou začleněny do **podtisku / zajišťovacího tisku** cestovních dokladů (**skryté zakódované informace**).

Zde je do cestovního pasu (!) před stranu s osobními údaji integrována průhledná plastová karta obsahující dekodovací čočku, jež překrývá fotografii držitele a umožňuje zobrazit skryté osobní údaje (IPI – Invisible Personal Information)

Nezaměňovat se ➡ **skrytým obrazcem** ani se ➡ **sklopným efektem**.

Ochranné náseky (naříznutá místa zlomu)

Ve štítku jsou ochranné náseky (úmyslně vytvořená zeslabení), které se při snaze o odstranění štítku ze stránky dokladu, na které je připevněn, roztrhnou.

Viz rovněž: ➡ **Laserově perforované jemné vzory a obrazce (ochranné náseky – naříznutá místa zlomu)**

Ofsetový tisk

Ofsetový tisk (rovněž nazývaný **litografie** nebo **mokrý ofset**) je **postup nepřímého tisku**, kdy je text nebo obraz přenášen z formového válce (s hladkým povrchem) na ofsetový válec (pokrytý gumovým potahem) a odtud pak tištěn na základní vrstvu. Charakteristické je rovnoměrné rozvrstvení barvy a přesné ohraničení.

Pro zajišťovací tisk je velmi rozšířená i další nepřímá technika tisku, **nepřímý knihtisk** (někdy též nazýván **suchý, nevlhčený nebo bezvodý ofset**). Při této technice se využívá laseru nebo fotografických procesů (např. nyloprint® – fotopolymerní tiskové desky), jejichž aplikací na ohebnou tiskovou desku vzniká reliéfní povrch; pouze jeho vyvýšené části přicházejí do kontaktu s gumovým pláštěm. Výsledek je velmi obdobný technice „mokrého ofsetu“ (charakteristické znaky

➡ **knihtisku** nejsou vždy viditelné).

➡ **Irisový přechod barev**

Opticky proměnlivá barva - OVI (Optically Variable Ink)

Při naklonění strany se změní barva.

OVI je tisková barva, která obsahuje mikroskopické částice, jež se projevují jako interferenční filtry; výsledkem jsou pak značné barevné změny (výrazné kolísání barev) v závislosti na úhlu pohledu nebo osvětlení.

➡ **Šikmé světlo**

OVI se používají při ➡ **hlubotisku** nebo při ➡ **sítotisku**.

Hlubotisk opticky proměnlivou barvou

OVI
(změna barvy patrná na příkladu
v pravé části obrázku):

Padělaná
místo OVI použita
kovová barva
(barva se nemění)

© Oesterreichische Nationalbank (OeNB.at)

 Pravá
použita OVI

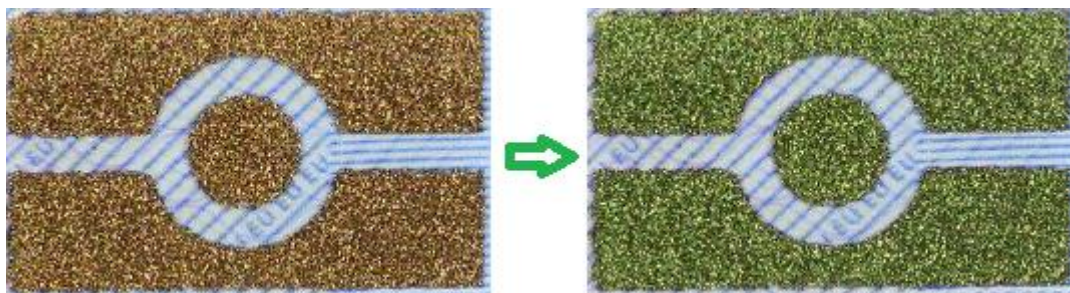
Sítotisk s použitím OVI na 50eurové bankovce

Pravá

OVI: změna barvy

© Oesterreichische Nationalbank (OeNB.at)

Viz rovněž: ➡ *Iridescentní barva*

Viz rovněž: ➡ *Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)*

Opticky proměnlivý prvek - OVD (Optically Variable Device)

Opticky proměnlivé prvky jsou zajišťovací prvky, které znázorňují různé informace v závislosti na úhlu pohledu nebo osvětlení.

➡ **Šikmé světlo**

Zvláštní změny vzhledu jsou vratné, předvídatelné a reprodukovatelné.

Rozlišujeme mezi jednotlivými typy opticky proměnlivých prvků:

1. Prvky se změnami barev, které jsou založeny na interferenci tenkých vrstev:

- ➡ **Opticky proměnlivá barva - OVI (Optically Variable Ink)**
- ➡ **Iridescentní fólie**
- ➡ **Iridescentní barva**

2. Materiály/struktury s různými vlastnostmi odrazu:

- ➡ **Retroreflektivní fólie**
- ➡ **Sklopný efekt**

115

3. **Difrakční opticky proměnlivé obrazové prvky (DOVID, Diffractive Optically Variable Image Devices):**

DOVID obsahují struktury (obvykle s reliéfním povrchem), které mění světlo tak, že je ohýbají. Vznikají tak různé efekty, např. dvourozměrné nebo trojrozměrné obrázky nebo kinematické efekty či efekty změny barvy. Jednotlivé prvky DOVID se liší podle výsledného rozlišení obrázků, jasnosti a jejich schopností animace. Obvykle se označují příslušnými obchodními značkami, např.:

- ➡ **Hologram**
- **Prvky DOVID vytvořené počítačem:**
 - ➡ **Kinegram®**, ➡ **Identigram®**,
 - ➡ **DID® – Diffractive Identification Device**,

079

177

178

Exelgram®, Movigram® (177), Pixelgram® (079), Stereogram® (178),

Dot matrix hologram (hologram tvořený matrix strukturami).

220

206

DOVID může obsahovat

➡ **mikrotisk**, **kinetický mikrotisk**, nebo

proměnlivý laserově čitelný mikroobrazec neviditelný při zvětšení v normálním světle.

DOVID může být integrován do ➡ **fólie**.

Viz rovněž: ➡ **Skrytý obrazec**

Viz rovněž: ➡ **Sklopný efekt**

Viz rovněž: ➡ **Proměnlivý laserový obrazec**

Optický proužek

Optický proužek je laserově čitelné paměťové zařízení s kapacitou paměti až 4 MB. Na tomto zařízení může být uložena řada datových souborů včetně obrázků; dále vizuální prvky, např. mikrosnímek, zabezpečovací vzory a ➡ **optický proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**, jež lze zobrazit v zájmu rychlé autentizace karty.

Zadní
strana

Viz rovněž: ➡ **Strojově ověřitelný prvek**

Viz rovněž: ➡ **Magnetický proužek**

Osobní údaje / jiné údaje personalizace

Personalizace je postup, jímž jsou do dokladu zanášeny fotografie držitele, jeho podpis a osobní údaje.

Osobní údaje o držiteli se v cestovním pasu (na straně s osobními údaji), průkazu totožnosti či vízu objevují v **zóně vizuální kontroly (VIZ, Visual Inspection Zone)** i ve **→ strojově čitelné zóně (MRZ, Machine Readable Zone)**; v případě **→ e-pasů** jsou obsaženy rovněž v **→ mikročipu**.

Viz rovněž: ➡ **Holografický personalizovaný zabezpečovací proužek**

Karta
s osobními
údaji
(strana
s osobními
údaji)
integrován
á v
cestovním
pase

Zóna vizuální kontroly

**Strojově
čitelná
zóna**

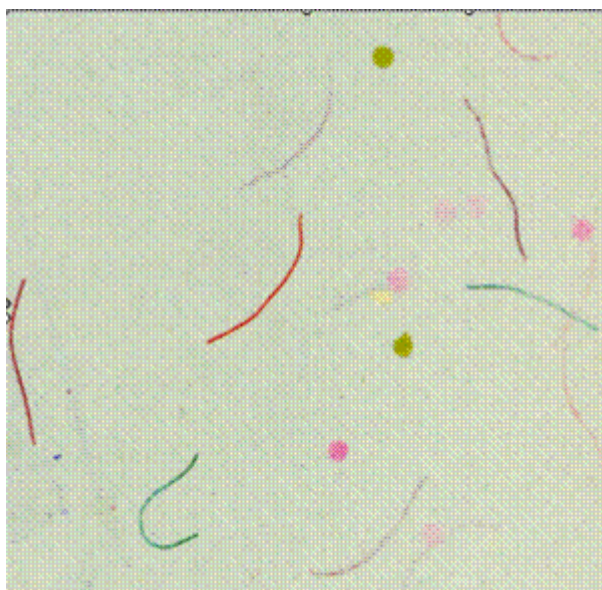
Viz rovněž: ➡ **Integrovaní osobních údajů / fotografie / podpisu**

Planžety

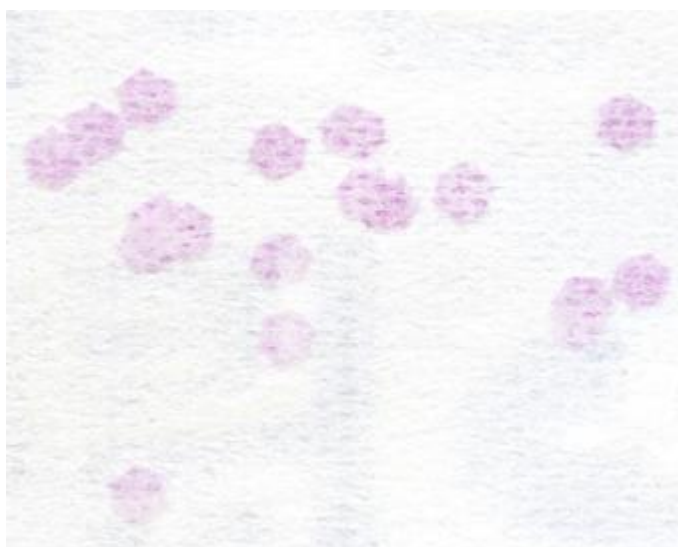
Planžety jsou malé barevné disky zapuštěné (rozptýlené) do papírové základní vrstvy během výroby.

Planžety jsou zapuštěny podobným způsobem jako ➡ **melírovací zajišťovací vlákna**.

Planžety mohou být také kovové nebo transparentní; rovněž mohou fluoreskovat v ➡ **UV světle** nebo mohou být vyrobeny z iridescentní hmoty vykazující barevné změny.

Barevné planžety a vlákna

Termochromické planžety

Viz rovněž:

- ➡ **Fluorescentní planžety**
- ➡ **Melírovací zajišťovací vlákna**
- ➡ **Fluorescentní melírovací vlákna**
- ➡ **Základní vrstva bez optického zjasňovače**

Podtisk / zajišťovací tisk

Podtisk / zajišťovací tisk slouží jako ochrana proti padělání údajů a manipulaci s nimi.

- **Podtisk / zajišťovací tisk** sestává z tiskových vzorů a zajišťovacích prvků, jako jsou
 - ➡ *giloše / vzory z jemných čar*
 - ➡ *mikrotisk*
 - ➡ *irisový přechod barev*
 - ➡ *soutisk*
 - ➡ *skrytý obrazec*
- Jiné používané **zajišťovací techniky tisku** a procesy tisku zahrnují např. ➡ *hlubotisk* nebo zajišťovací barvy (např. ➡ *opticky proměnlivá barva*, ➡ *rozpuštějící se barva*).

Podtisk označuje (obvykle) barevný ➡ **ofsetový tisk** používaný jako pozadí pro jiné zajišťovací techniky tisku a zajišťovací prvky, jako např. ➡ *hlubotisk*, ➡ *předtištěný text* a ➡ *osobní údaje* v zabezpečených dokladech.

Podtisk / zajišťovací tisk s různými prvky, zde:

- giloše / vzory z jemných čar
- mřížkový vzor
- mikrotisk
- jednobarevné plochy a
- reliéfní jemné čáry.

Nezaměňovat s: ➡ ***Předtištěný text.***

Polykarbonát (PC)

Na rozdíl například od [PVC karet](#) vydává **polykarbonátová karta** při dopadu na tvrdý povrch kovově zvonivý zvuk.

Viz rovněž: [kompozitní karta \(PET-PVC\)](#)

Je-li polykarbonát použit jako základní vrstva dokladu (např. polykarbonátové **strany s osobními údaji, karty s osobními údaji integrované** v cestovních pasech, **polykarbonátové průkazy totožnosti** nebo **bankovky**), je tvořen vrstvami spojenými za vysoké teploty a pod vysokým tlakem.

Je-li PC použit jako základní vrstva pro zabezpečené doklady, lze integrovat řadu zajišťovacích prvků, mezi něž patří např.:

[Podtisk / zajišťovací tisk,](#)

[fluorescentní potisk:](#)

zobrazení v pravých barvách s vysokým rozlišením v UV světle, např. True Vision

Personalizace pomocí

[barevné personalizace inkoustovým tiskem uvnitř](#) vícevrstvé fóliové struktury **polykarbonátové karty**

[laserového gravírování,](#) nebo např.

[laserově perforované sekundární \(stínové\) fotografie,](#)

[proměnlivých laserových obrazců a](#)

[průhledových okének.](#)

Povrch polykarbonátové karty může obsahovat prvky zjiřitelné hmatem:

[vystouplé \(hmatatelné\) laserové gravírování,](#)

[ražbu na fólii a](#)

[opticky proměnlivé prvky \(OVD, Optically Variable Devices\).](#)

Může obsahovat

- ➡ *mikročip*
- ➡ *magnetický proužek*
- ➡ *optický proužek.*

Viz rovněž: ➡ **Vazba:** – **Vaz**

↑ **na začátek**

185

Rada Evropské unie
Generální sekretariát

PRADO

PRADO (Veřejný rejstřík pravých cestovních dokladů a průkazů totožnosti online – Public Register of Authentic Travel and Identity Documents Online) je vícejazyčný internetový portál obsahující informace o pravých průkazech totožnosti a cestovních dokladech. Popisy dokladů obsahují i technické informace – popisy některých nejdůležitějších zajišťovacích prvků a zpravidla i orientační informace o maximální době platnosti daných dokladů, jakož i informace o jejich hlavním účelu.

Odborníci na doklady ve všech členských státech EU a na Islandu, v Norsku a ve Švýcarsku poskytují a vybírají informace, které mohou být prostřednictvím systému **PRADO** zpřístupněny veřejnosti. Tyto informace pocházejí z utajeného systému ➡ **Expert FADO**. Řídícím výborem v rámci Rady Evropské unie je Pracovní skupina pro hranice ve složení odborníků na falešné doklady.

Systém **PRADO** je organizován a provozován Generálním sekretariátem Rady EU (GSR), Generálním ředitelstvím pro spravedlnost a vnitřní věci (JAI). Technickým zajištěním provozu a správou je pověřeno GSC.SMART.1.D.

Většinu textů použitých v dokumentech systému **PRADO** tvoří standardizované popisy, jež jsou překládány automaticky do aktuálně podporovaných 24 úředních jazyků EU. Tím je zajištěna okamžitá dostupnost. Podrobné popisy dokladů překládají specializovaní překladatelé v rámci GSR.

<http://www.consilium.europa.eu/prado/cs/>

Cílová skupina

Systém **PRADO** je zaměřen na širokou veřejnost včetně nevládních organizací, ale i státních organizací, které nemají přístup do systému **iFADO**, jako jsou např.:

- zaměstnavatelé

- poštovní služby
- banky a úvěrové instituce
- bezpečnostní služby
- autopůjčovny.
- *při kontrole dokladu je důležité znát jeho technické parametry.*
- *Systém PRADO poskytuje snadný přístup k úředním informacím o řadě cestovních dokladů a dokladů totožnosti.*

Poslání

Hlavním cílem systému **PRADO** je poskytovat prostřednictvím internetu bezplatné a spolehlivé informace osobám, jež provádějí (nebo musejí provádět) kontroly totožnosti. Ke kontrolám totožnosti nedochází jen na vnějších hranicích schengenského prostoru – pravidelně se uskutečňují v každodenním životě. Systém **PRADO** má napomáhat ke zvyšování povědomí a při potvrzování pravosti dokladů; případnými pochybnostmi se pak mohou zabývat odborníci na doklady.

Řízení:

Bez ohledu na původ dokladu se s případnými dotazy (včetně podrobných dotazů ohledně zahraničních dokladů) obraťte na své

➡ vnitrostátní kontaktní místo pro doklady totožnosti a cestovní doklady.

Veškeré návrhy na zlepšení nebo zaznamenané chyby či problémy prosím zasílejte na tuto adresu:

helpline.prado@consilium.europa.eu

General Secretariat of the Council of the European Union (GSC)
 Directorate-General Justice and Home Affairs, JAI.1
 Rue de la Loi 175
 1048 Brusel, Belgie.

Viz rovněž: ➡ **FADO**

Viz rovněž: ➡ **iFADO**

Proměnlivý laserový obrazec

Viditelný obrazec se mění v závislosti na úhlu pohledu.

Viz rovněž: ➡ **Šikmé světlo**

Proměnlivý laserový obrazec je laserově gravírovaný obrazec se sklopným efektem integrovaný do plastových karet: obrazce jsou gravírovány z různých úhlů prostřednictvím řady válcovitých čoček vystupujících na povrchu karty.

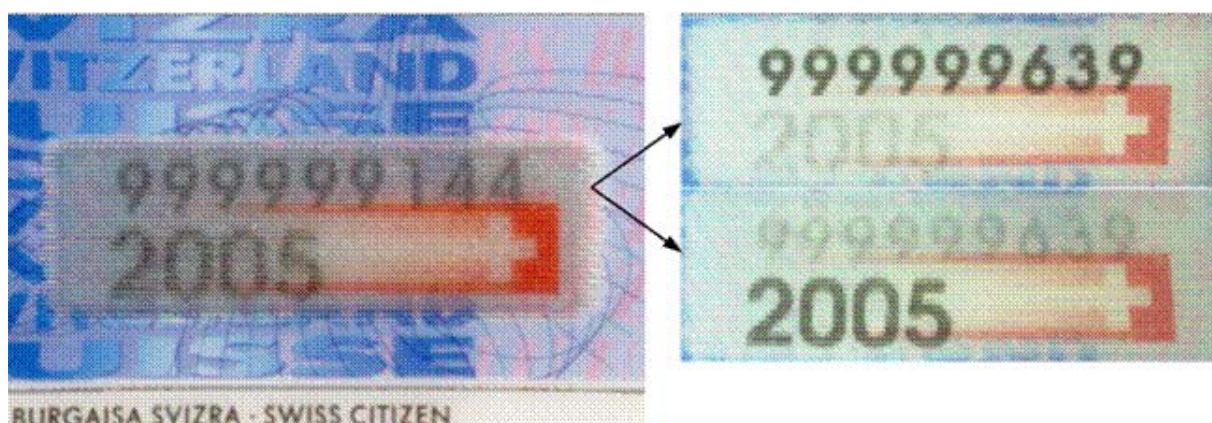
Příklady:

CLI® – *Changeable Laser Image*

113

MLI® – *Multiple Laser Image*

114

MLI®: v závislosti na úhlu pohledu lze vidět buď sériové číslo, nebo rok skončení platnosti dokladu.

CLI®

Viz rovněž: ➡ *Proměnlivý laserově čitelný mikroobrazec*

➡ *Laserové gravírování*

➡ *Sekundární (stínová) fotografie*

Viz rovněž: ➡ *Skrytý obrazec*

Viz rovněž: ➡ *Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)*

Viz rovněž: ➡ *Opticky proměnlivá barva (OVI, Optically Variable Ink)*

Viz rovněž: ➡ *Sklopný efekt*

[↑ na začátek](#)

035

Prošívací nit

Viz:

➡ *Vazba*

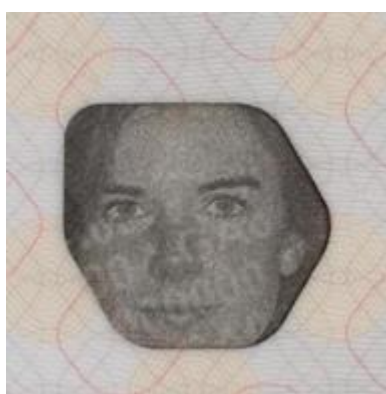
➡ *Fluorescentní prošívací nit*

Průhledové okénko

Při pozorování **polykarbonátové (PC) strany** nebo **polykarbonátové (PC) karty** proti světlu je okénko průhledné. **Průhledové okénko** je zapuštěno do základní vrstvy během její výroby. V **průchozím světle** může být při použití zvětšovacího zařízení viditelná např. fotografie držitele nebo **CLI®**.

Asymetrické průhledové okénko:

Asymetrické průhledové okénko – zde s DID® (difrakční identifikační prvek) a dále s dekodovací čočkou pro dekodování údajů IPI (invisible personal information – skryté osobní informace) na předchozí straně

Průhledný okraj:

➡ **Sekundární (stínová) fotografie**

Viz rovněž: ➡ **Polykarbonát (PC)**

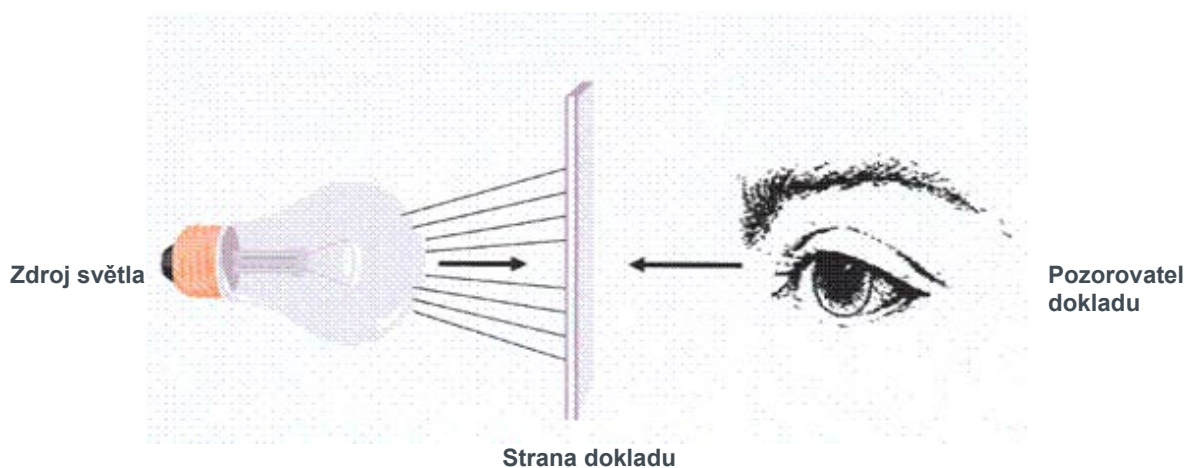
Viz rovněž: ➡ **Průchozí světlo**

[↑ na začátek](#)

173

Průchozí světlo

Průchozí světlo je světlo, které prochází skrze pozorovaný předmět (zde: strana dokumentu). Pozorovaný předmět je umístěn mezi okem (nebo kamerou) a zdrojem světla.

Viz rovněž: ➡ *Průhledové okénko*
Viz rovněž: ➡ *Vodoznak*
Viz rovněž: ➡ *Sekundární (stínová) fotografie*
Viz rovněž: ➡ *Zabezpečovací proužek*

Viz rovněž: ➡ *Koaxiální světlo*
Viz rovněž: ➡ *Šikmé světlo*

Viz rovněž: ➡ *UV světlo*

[↑ na začátek](#)

086

Předtištěný text

V zabezpečeném dokladu je **předtištěný text** vytištěn přes ➡ *podtisk / zajišťovací tisk*.

Nezaměňovat s pojmem ➡ *osobní údaje / jiné údaje personalizace*.

Nezaměňovat s pojmem ➡ *podtisk / zajišťovací tisk*.

PVC (polyvinylchloridová) karta

PVC – termoplastický (*transparentní*⁽⁰⁹⁹⁾) polymer je používán v mnoha dokladech jako základní vrstva.

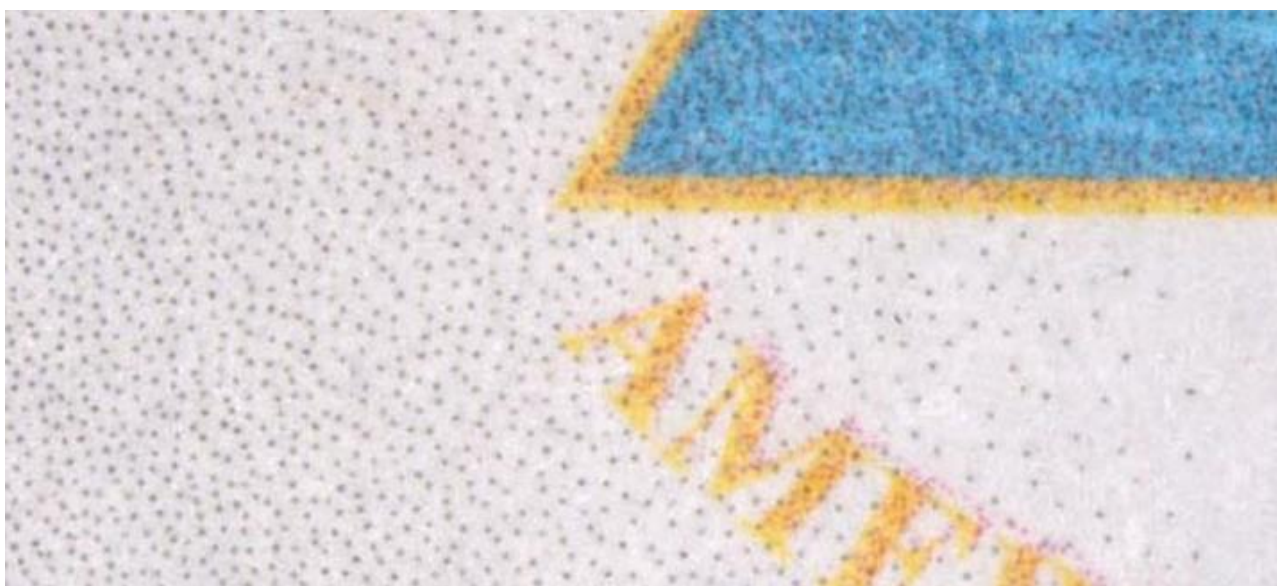
➡ **Polykarbonátové (PC) karty**, stejně jako ➡ **kompozitní karty (PET-PVC)** jsou často upřednostňovány v případě zabezpečených dokladů, u kterých je zapotřebí vysoká odolnost.

Rastrování (screening)

Rastrování neboli „**screening**“ (odvozeno od slov „patterned glass screen“, tedy od vzorkovaných skel vkládaných mezi ilustrace a zdroj světla na fotoaparátu) je postup, při němž se pro účely tisku rozkládají barevné odstíny obrazu/snímku do formátu rastrového obrázku tvořeného malými body. Tyto body jsou tak malé, že je lidské oko není schopno rozlišit. Změnou jejich hustoty se napodobují různé tóny. Body mohou mít různé tvary.

Bitmapové obrazy (grafické soubory složené z pixelů) se někdy také nazývají rastrové obrazy.

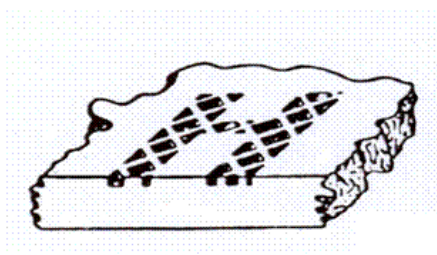
V podstatě všechny techniky tisku napodobují barevné odstíny pomocí bodů (rastrování).

Rastrový hlubotisk

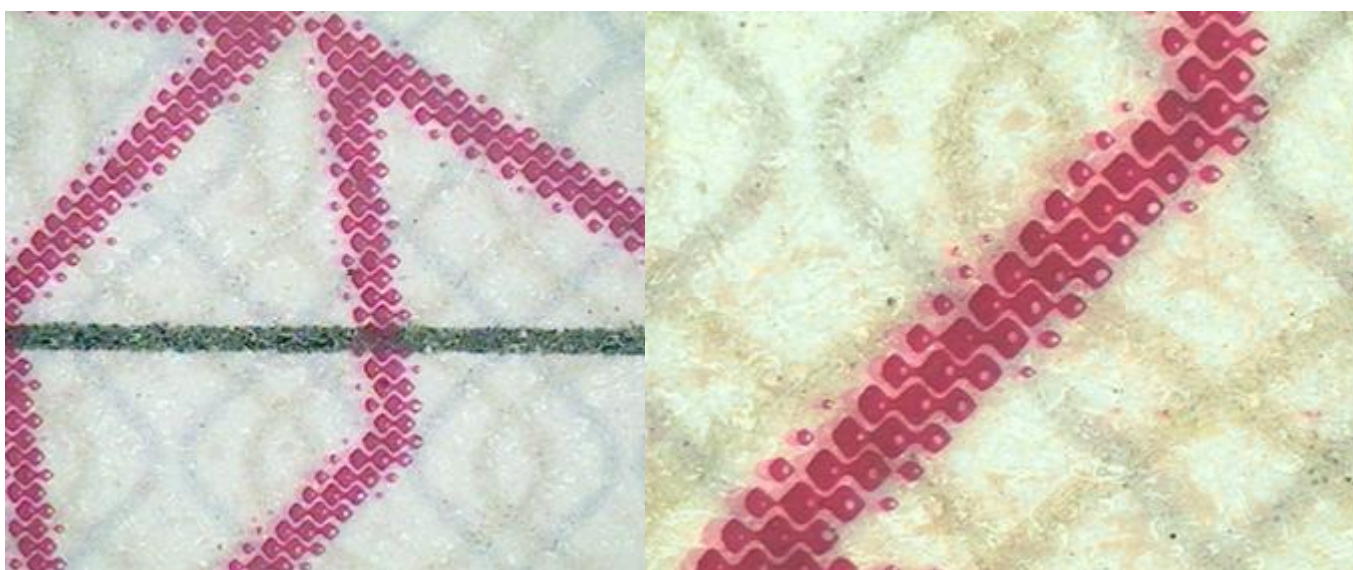
Tato technika tisku, jež je podobná ➡ **hlubotisku**, využívá tiskových desek s vyhloubenými oblastmi či buňkami sestavenými do tvaru tištěného obrazce.

Tisková deska se dostává do přímého kontaktu se základní vrstvou. Hloubka a rozměr vyhloubených buněk určují množství barvy, jež je na základní vrstvu přeneseno. Používají se velmi řídké a rychle schnoucí barvy, což rovněž umožňuje tištění různých barev přes sebe. Někde lze rozpoznat strukturu buněk.

Rastrový hlubotisk: tisková forma pro text

V **zajišťovacím tisku** se technika rastrového hlubotisku používá například pro ➡ **potisk fólie**:

Detail potisku fólie

Ražba přes fólii za tepla

Nakloňte stranu a zkontrolujte mírně vystouplý/vyhloubený povrch v **normálním světle** nebo v ➡ **šikmém světle**.

Ražba přes fólii za tepla zahrnuje přenos fólie pomocí zahřáté raznice; lze ji považovat za formu ➡ **knihtisku**.

Základní rozdíly mezi ražbou přes fólii za tepla a knihtiskem spočívají v použití razicí fólie namísto viskózní barvy jakožto tiskového média a v nepřímém zahřátí tiskové formy. Výsledkem kombinace vysoké teploty a tlaku je oddělení vrstvy fólie od nosné desky v místech, kde má raznice vyvýšené oblasti; poté je fólie přenesena na základní vrstvu, do níž je trvale a nesmazatelně zapuštěna.

019

020

Ražba přes fólii za tepla se často používá k tisku textu a různých motivů na desky pasu, např. **zlatotisk** ⁰¹⁹ nebo **stříbrný tisk** ⁰²⁰.

Ražba přes fólii za tepla se rovněž používá pro aplikaci ➡ **hologramů** a ➡ **kinegramů**® apod.

Reliéfní ražba

zkontrolujte ražbu v **normálním světle** nebo v ➡ **šikmém světle**. Nahmatejte vystouplý/vyhloubený povrch.

Reliéfní ražba se někdy rovněž označuje jako **sleporažba (blind embossing)**: bezbarvá ražba obrazců nebo textu. Zahrnuje ražbu písmen, motivů nebo jiných obrazců pomocí vysokého tlaku a tepla.

Přední strana

Zadní strana

Viz rovněž:

➡ **Ražba přes fólii za tepla**

- ➡ **Ražba na fólii**
- ➡ **Polykarbonát (PC)**

Autentifikace: Viz rovněž:

- Viz rovněž: ➡ **Suché razítko**
- Viz rovněž: ➡ **Inkoustové razítko**
- Viz rovněž: ➡ **Tzv. „stopy po tanku“**

Viz rovněž: ➡ **Fotografie držitele – způsoby upevnění**

[↑na-záčátek](#)

055

Retroreflektivní fólie

Retroreflektivní fólie: Do fólie je integrován neviditelný obrázek, který lze vidět pouze prostřednictvím ➡ **koaxiálního světla** za pomoci speciálního prohlížeče (koaxiální retrohled) nebo zvláštního technického vybavení.

V
normálním
světle
(vlevo) a v
koaxiálním
světle
(vpravo)

- Viz rovněž: ➡ **Šikmé světlo**
- Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**

Rozpíjející se (prostupující) barva

Rozpíjející se (prostupující) barva je **zajišťovací barva** obsahující barviva, jež spolu s použitým rozpouštědlem **prostupují** papírem základní vrstvy („rozpíjejí“ se na papíře nebo skrz něj), takže jakýkoli pokus o mechanické vymazání způsobí na dokladu viditelné stopy.

Sériové číslo vytištěné rozpíjející se (prostupující) barvou

Část barvy čísla prostoupila skrz papírovou základní vrstvu a je viditelná na rubové straně.

→ **Knihtisk**

Nezaměňovat s → **rozpouštějící se barvou**.

Rozpouštějící se barva

Zkontrolujte stránku v **normálním světle**, případně použijte lupu.

Rozpouštějící se barva je typ **rozpustné barvy**, jež se rozpouští v určitých rozpouštědlech či ve vodě; konkrétní části zajišťovacího tisku / podtisku v důsledku jejího použití zmizí nebo vyblednou, jsou-li vystaveny rozpouštědlům (například pokud se padělatel pokouší vymazat a pozměnit personalizovaný text, který je přes tyto části vytištěn).

Nezaměňovat s ➡ **rozpíjející se (prostupující) barvou**.

Řidičský průkaz

Řidičské průkazy mohou být zpravidla používány místo **průkazů totožnosti** pouze ve vydávající zemi. Nejedná se o cestovní doklady.

Všechny řidičské průkazy vydané v Evropském hospodářském prostoru (EHP) si členské země vzájemně uznávají. Doba platnosti se v jednotlivých zemích liší a závisí na kategorii vozidla; rovněž může záviset na věku držitele.

Systém číslování:

1. Příjmení držitele
2. Jméno (jména) držitele
3. Datum a místo narození
4. Vydávající orgán
- 4a. Datum vydání průkazu
- 4b. Datum platnosti průkazu
- 4c. Vydávající úřad
- 4d. Vnitrostátní (osobní) identikační číslo / ...
- (4e.) (Pohlaví)
- (4f.) (Občanství / státní příslušnost)
5. Číslo průkazu
6. Fotografie držitele
7. Podpis držitele
8. Trvalé bydliště
9. Kategorie vozidla/vozidel, která je držitel oprávněn řídit

10. Datum prvního vydání u jednotlivých kategorií
11. Datum skončení platnosti u jednotlivých kategorií
12. Další informace / omezení
- (13.) (Další informace)
- (14.) (Další informace)

Viz rovněž: ➡ **Číslování**

Kategorie:

AM		Minimální věk: 16 let
A1		Minimální věk: 14 / 16 / 17 / 18 let
A2		Minimální věk: 18 let
A		Minimální věk: 18 / 20 / 21 / 22 let
B1		Minimální věk: 16 / 18 let
B		Minimální věk: (17) 18 let
C1		Minimální věk: 18 let
C		Minimální věk: (18) 21 let
D1		Minimální věk: 21 let
D		Minimální věk: (21) 24 let
E		Minimální věk: 21 let
BE		Minimální věk: 17 / 18 let
C1E		Minimální věk: 18 let
CE		Minimální věk: 21 let
D1E		Minimální věk: 21 let
DE		Minimální věk: 24 let

Výše uvedený výčet není úplný a je pouze orientační.

Viz rovněž: ➡ **Kategorie dokladu**

Sekundární (stínová) fotografie

Sekundární (stínová) fotografie držitele dokladu může být součástí strany s osobními údaji nebo druhé strany obsahující osobní údaje v průkazu totožnosti. Může být vytvořena stejným způsobem tisku jako hlavní fotografie držitele nebo jinými postupy, jako je např.:

- ➡ **Fluorescentní potisk**
- ➡ **Laserová perforace**
- ➡ **Průhledové okénko** nebo
- ➡ **Identigram®.**

Laserově perforovaná sekundární (stínová) fotografie viditelná v průchozím světle (na pravé straně)

Viz rovněž: ➡ **Integrovaní osobních údajů / fotografie / podpisu**

Sítotisk

Nakloňte stranu a zkontrolujte sítotisk v **normálním světle** nebo v ➡ **šikmém světle**.

Sítotisk je technika tisku rovněž označovaná jako **hedvábný tisk**, při které se tiskne protlačováním barvy pomocí tiskové stěrky skrz propustné oblasti síta (skrz oka) na základní vrstvu umístěnou pod sítem. Sítotisk umožňuje použít v průběhu jediné operace silnější nános tiskové barvy než jakékoliv jiné způsoby tisku.

Charakteristické rysy: zpravidla husté pokrytí tiskovou barvou, silný nános, jasná struktura s pilovitým okrajem.

Při **zabezpečovacím tisku** se sítotisk používá zejména pro ➡ **potisk fólie** nebo tisk ➡ **opticky proměnlivou barvou**.

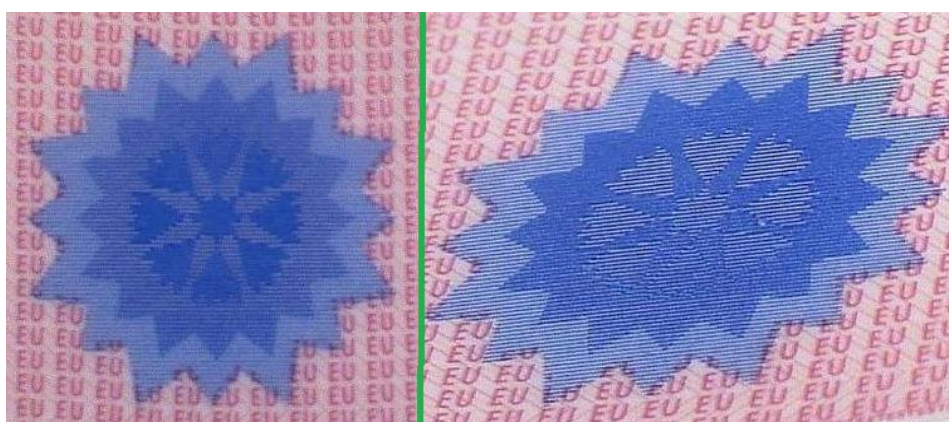

Sítotisk opticky
proměnlivou
barvou

Sklopný efekt

Sklopný efekt: Při naklonění dokladu se objevuje nebo mění obrazec nebo znaky, např. pokud je použit **opticky variabilní obrazec s integrovaným filtrem Sealys (Sealys LFI, Latent Filter Image)** nebo zajišťovací prvek **Dynaprint®**.

Viz rovněž: ➡ **Šikmé světlo**

LFI® -
Skrytý filtrovaný
obrazec. Chrupu lze
vidět v závislosti na
úhlu pohledu v
pozitivním, nebo
negativním
zobrazení.

205

Okénkový pohyblivý proužek (páska)

(MOTION™)

Pro další zvláštní sklopné efekty viz:

- ➡ **Skrytý obrazec**
- ➡ **Laserová perforace se sklopným efektem**
- ➡ **Proměnlivý laserový obrazec**

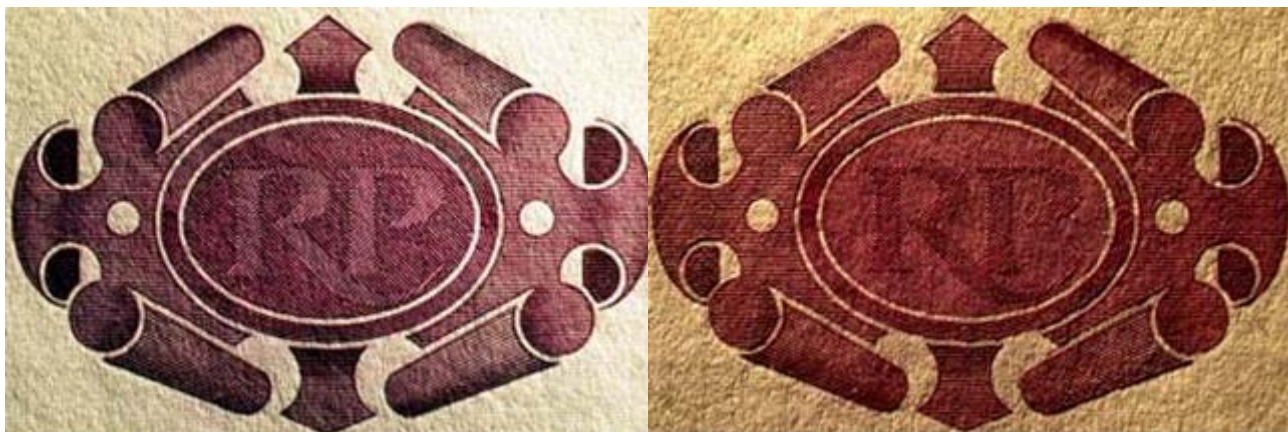
Viz rovněž: ➡ **Okénkový zabezpečovací proužek**

Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**

Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivá barva (OVI, Optically Variable Ink)**

Skrytý obrazec

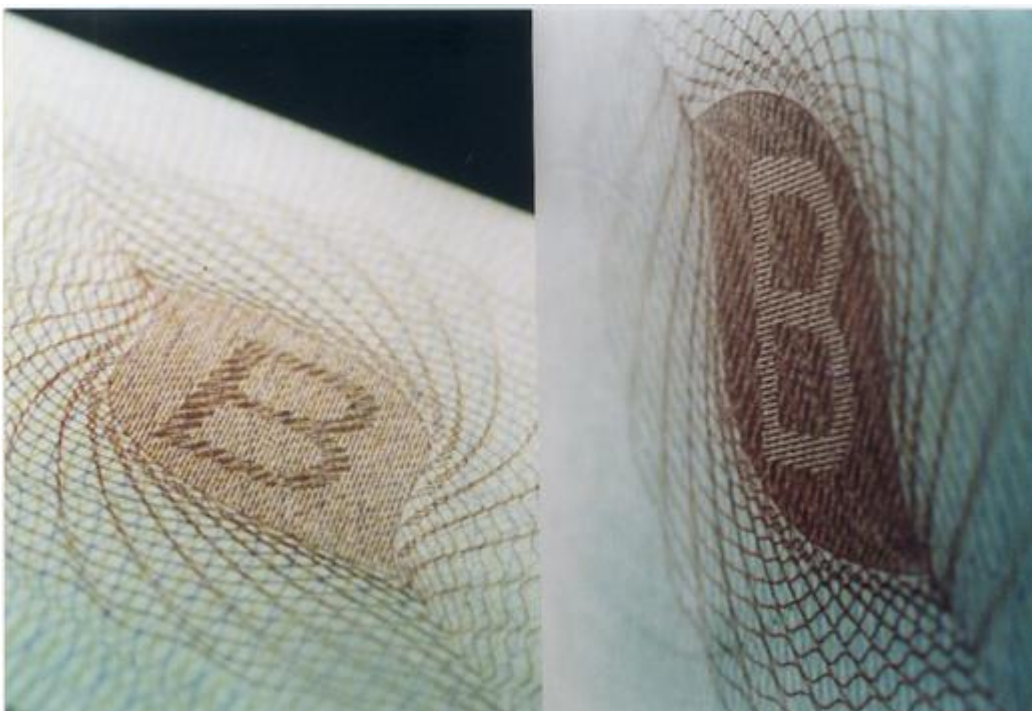
→ **Hlubotiskem** provedený motiv je viditelný při náklonu v → **šikmém světle**. V závislosti na úhlu **šikmého světla** se obrazec jeví jako světlý na tmavém pozadí a naopak.

V závislosti na úhlu šikmého světla lze písmena „RP“ vidět ve světlé, či tmavé barvě.

Struktura (90°) skrytého obrazce tvořená čarami

Skrytý
obrazec lze
vidět při
náklonu
dokladu

Viz rovněž: ➡ **Podtisk / zajišťovací tisk**

Viz rovněž: ➡ **Šikmé světlo**

Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**

Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivá barva (OVI, Optically Variable Ink)**

Viz rovněž: ➡ **Sklopný efekt**

Viz rovněž: ➡ **Proměnlivý laserový obrazec**

Snášecí znaménko / plynulá změna pozice čísla stránky

(Sloupce dynastie Gediminovců)

(„LTU“)

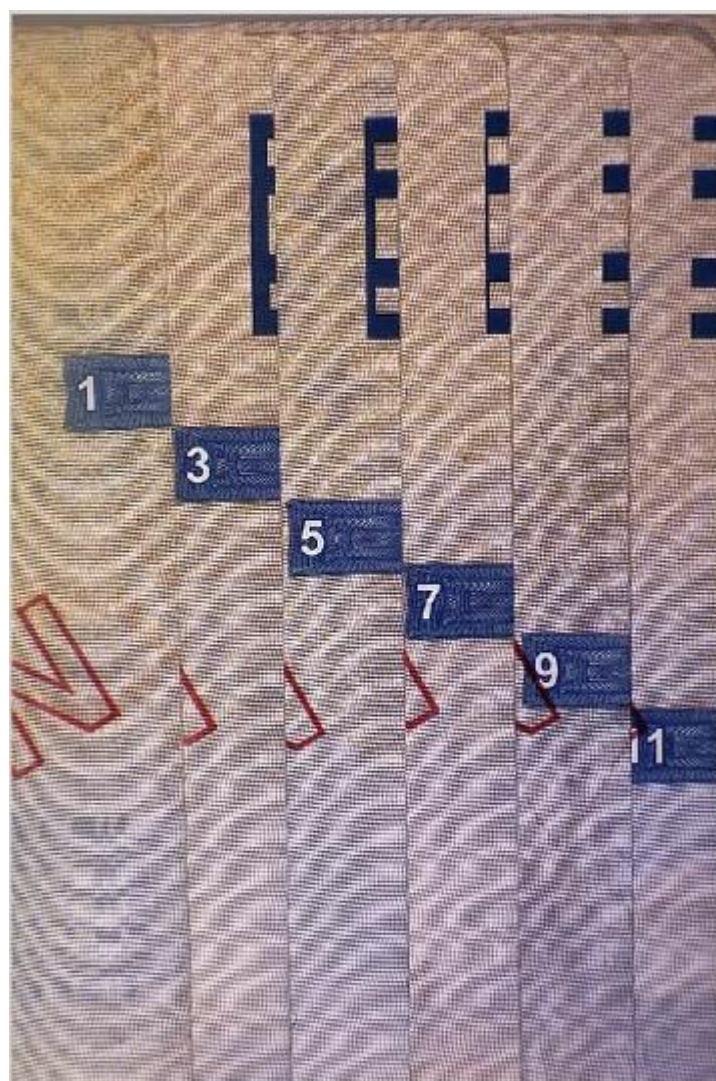

Snášecí znaménko je pojem pocházející z oblasti vázání knih. Pro vytvoření celistvého díla (brožury, knihy, časopisu atd.) je třeba různé části (listy a přehnuté listy po slisování, sekce) sestavit ve správném pořadí. To je zajištěno pomocí snášecích znamének coby kontrolních značek (v případě knih obvykle na hřbetě knižního bloku) uspořádaných stupňovitě shora dolů.

U cestovních pasů se tento druh **soukrytové značky** či **polohové (poziční) značky** vyskytuje jakožto dodatečná ochrana. Umožňuje snazší zjištění, zda došlo k výměně nebo odstranění některých stran.

Tato značka může být neviditelná v normálním světle ➡ **fluorescentní potisk**, nebo se může jednat o **viditelný prvek (s použitím normální barvy nebo ➡ fluorescentní barvy)**.

Kombinace **snášecího znaménka** a **čísel stran** se někdy nazývá **plynulá změna pozice čísla stránky (floating numeration)**.

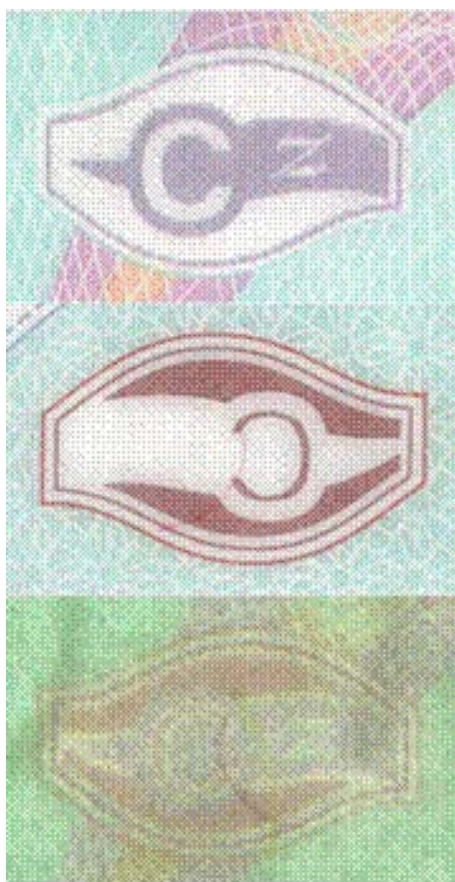

Soutisk

Podívejte se na stranu proti světl.

Soutisk: Obrazce na lícové a rubové straně jsou vytištěny tak, že se odpovídající **tiskové prvky přesně kryjí**. Obrazce nebo částečné motivy jsou zdánlivě náhodně vytištěny na lícové a rubové straně základní vrstvy, ale dokonale si vzájemně odpovídají a tvoří úplný nový motiv viditelný v **→ průchozím světle**.

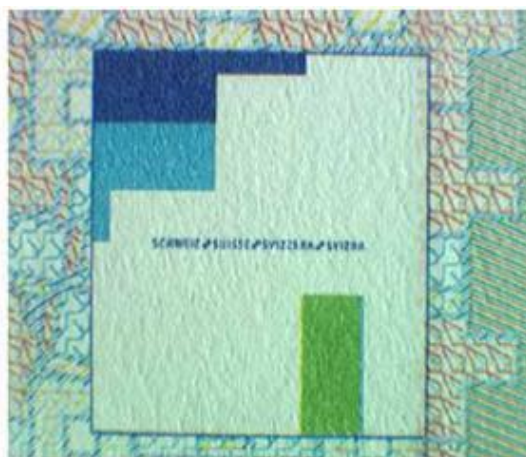
Nedokonalý soutisk na **falešných dokladech** bude v průchozím světle vypadat jako rozmazaný obrázek.

Motiv na přední straně

Motiv na zadní straně

Soutisk

Strojově čitelná zóna (MRZ, Machine Readable Zone)

V případě ➡ **strojově čitelného cestovního dokladu (MRTD, Machine Readable Travel Document)** obsahuje strojově čitelná zóna (MRZ, **Machine Readable Zone**) některé z informací uvedených v zóně vizuální kontroly v podobě alfanumerických znaků a symbolu „**<**“, a to ve dvou či ve třech řádcích. Tuto posloupnost znaků lze přečíst pomocí čtecího zařízení a usnadnit tak kontroly cestovních dokladů (OCR – **Optical Character Recognition**⁽⁰⁸²⁾, optické rozpoznávání znaků) – speciální fonty písma pro strojové čtení textu).

Tvar strojově čitelné zóny:

- **formát ID1 / td1:** 86 (85,6) x 54 (53,98) mm.
Tři řádky, na každém 30 znaků, umístění na rubové straně (verso) dokladu.
- **formát ID2 / td2:** 105 x 74 mm.
Dva řádky, na každém 36 znaků, umístění ve spodní části strany s osobními údaji či ve spodní části víza.
- **formát ID3 / td3 (MRP – strojově čitelný pas):** 125 x 88 mm.
Dva řádky, na každém 44 znaků, umístění ve spodní části strany s osobními údaji.

Strojově čitelná integrovaná karta (stránka) s osobními údaji, formát ID3:

Zóna vizuální kontroly

**Dvouřádková
strojově čitelná
zóna**

Viz: Dokument 9303 Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)

Viz rovněž: ➡ ***Strojově ověřitelný prvek***

Strojově čitelný cestovní doklad (MRTD, Machine Readable Travel Document)

Specifikace strojově čitelných cestovních dokladů (**Machine Readable Travel Documents, MRTD**) jsou stanoveny v **dokumentu 9303 Mezinárodní organizace pro civilní letectví (International Civil Aviation Organisation, ICAO)**. Většina zemí tato pravidla uplatňuje ve svých strojově čitelných cestovních pasech, vízech a průkazech totožnosti používaných pro přechod hranic. Podle těchto norem se u strojově čitelných cestovních dokladů strana s osobními údaji dělí na dvě různé zóny:

- **zóna vizuální kontroly – VIZ, Visual Inspection Zone**, obsahující označení dokladu, fotografii obličeje držitele, osobní údaje a údaje týkající se vydání dokladu a jeho platnosti;
- ➡ **strojově čitelná zóna (MRZ, Machine Readable Zone)**, obsahující některé z informací obsažených v **zóně vizuální kontroly (VIZ)**.

082

Rozměr 2 strojově čitelného cestovního dokladu (formát ID2)

01 Vydávající stát	02 Typ dokladu
	03 Jméno – primární identifikátor (VR)
	04 Jméno – sekundární identifikátor (VR)
	05 Pohlaví (3)
	06 Státní příslušnost (3)
	07 Datum narození (15)
13 Fotografie držitele	08 Nepovinné prvky osobních údajů (VR)
	09 (Sériové) číslo dokladu (VR)
	10 Doba platnosti (15)
	11 Nepovinné prvky údajů o dokladu (VR)
Zóna V	12 Podpis
	Horní strojově čitelný řádek
	Spodní strojově čitelný řádek

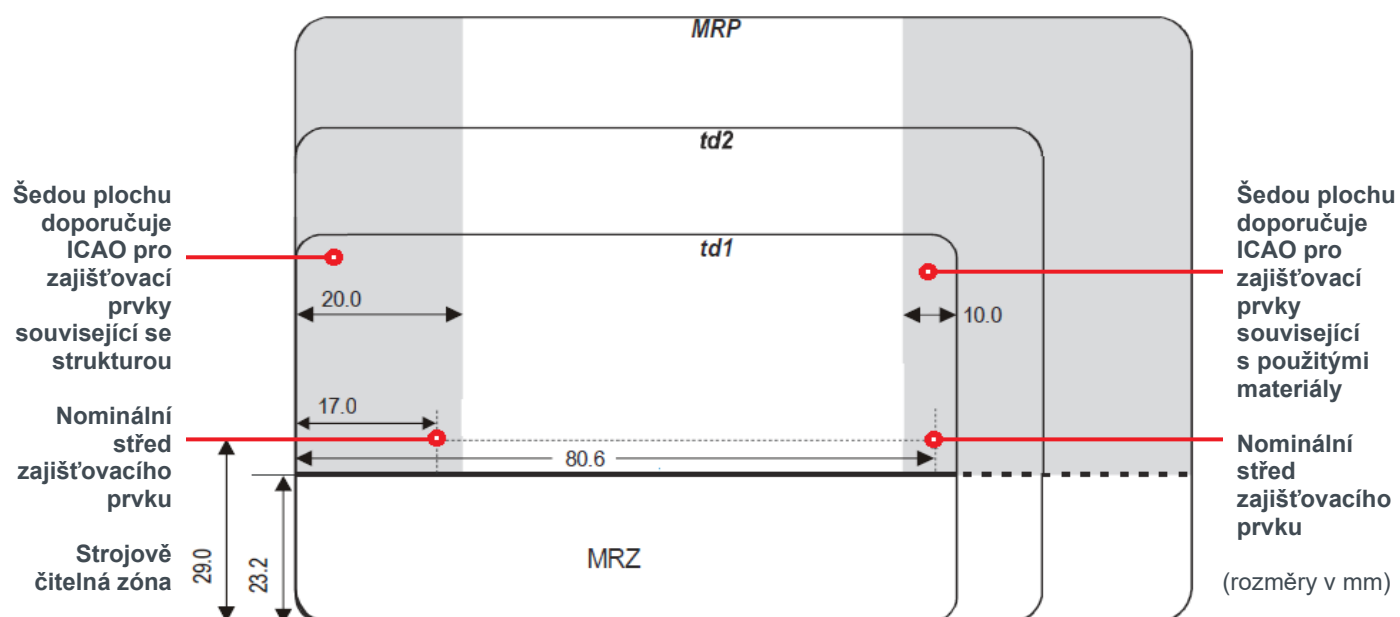
Strojově ověřitelný prvek

Strojově ověřitelné prvky (zajišťovací prvky dokladů ověřitelné pomocí přístrojů) jsou zajišťovací prvky, jež lze přečíst a ověřit pomocí přístrojů (čtecího zařízení); slouží k autentifikaci cestovního dokladu či dokladu totožnosti tím, že se zjistí přítomnost či rozměry zvláštních fyzikálních vlastností prvků či struktur dotyčného dokladu a rovněž přispívají k autentifikaci držitele dokladu. Viz: ➡ **Strojově čitelný cestovní doklad (MRTD, Machine Readable Travel Document)**

- ➡ Čárový kód / 2D čárový kód
- ➡ Přístupové číslo karty – Card Access Number, CAN a Ustavení heslem autentifikovaného spojení - Password Authenticated Connection Establishment, PACE
- ➡ Strojově čitelná zóna (MRZ, Machine Readable Zone)
- ➡ Čip (mikročip) – kontaktní
- ➡ Mikročip – bezkontaktní
- ➡ Magnetický proužek
- ➡ Optický proužek

Další (nepovinné) **strojově ověřitelné prvky** zahrnují:

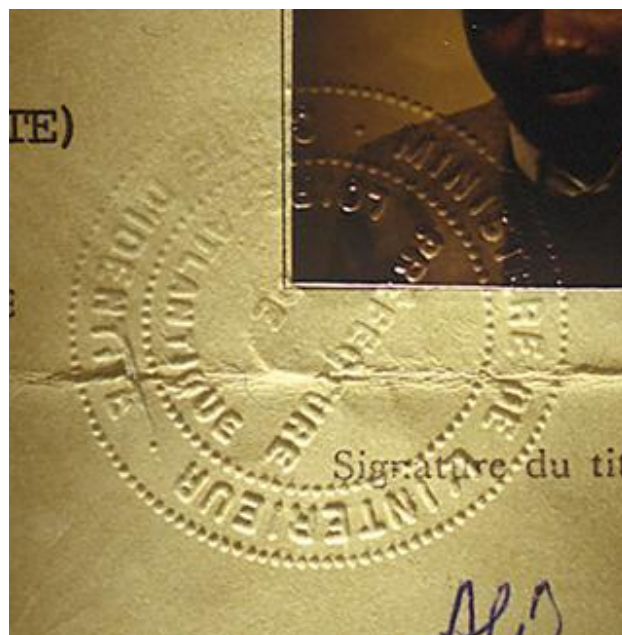
1. **zajišťovací prvky související se strukturou**, jako např. ➡ **opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**, ➡ **retroreflektivní fólie** a ➡ **průhledové okénko**
2. **zajišťovací prvky související s použitými materiály**, jako jsou **pigmenty** přidané např. do ➡ **zajišťovacích barev**, jakož i **melírovací** nebo **fluorescentní vlákna** a ➡ **planžety** přidané do **základní vrstvy**
3. **zajišťovací prvky související s údaji**, jako např. **holografické** nebo **magnetické** ➡ **zabezpečovací proužky**, které uchovávají zakódované údaje, ➡ nebo **obraz (tištěný)** **obsahující skryté osobní informace (IPI, invisible personal information)** nebo **zakódované údaje o dokladu**

Suché razítko

Nakloňte stranu a zkontrolujte ražbu v **normálním světle** nebo v ➡ **šikmém světle**.
Nahmatejte vystouplý/vyhroubený povrch.

Ražba je reliéfní vlis provedený pečetí či razítkem, např. pro **autentifikaci** dokladu nebo fotografie držitele připevněné v dokladu obvyklým způsobem (např. nalepené).

Autentifikace: Viz rovněž:

Viz rovněž: ➡ **Reliéfní ražba**

Viz rovněž: ➡ **Inkoustové razítko**

Viz rovněž: ➡ **Fotografie držitele – způsoby upevnění**

Viz rovněž: ➡ **Ražba přes fólii za tepla**

Syntetická vlákna

Syntetická vlákna se používají jako hlavní složka v několika zvláštních klasických **zabezpečených papírech** a základní vrstva tím získává vysokou odolnost a trvanlivost

Příklady syntetických tiskových nosičů:

Neobond® (např. starý typ německého řidičského průkazu (růžový, přehnutý arch).

Teslin® (Teslin® je komerčně dostupný, a proto je rovněž často používán k padělání průkazů totožnosti).

Syntetická vlákna nezaměňovat s ➡ **melírovacími zajišťovacími vlákny**, která nemají vliv na mechanické vlastnosti základní vrstvy.

Viz rovněž: ➡ **Základní vrstva**

Šablonový tisk

Šablonový tisk je barevný postup, – někdy označován rovněž jako **postup Orlofův (Orlovův)** – který se používá u [hlubotisku](#) a umožňuje vytisknout současně a přesně více barev prostřednictvím jediné tiskové desky. Tímto moderním tiskem lze často vytisknout několik barev (např. 3, 4 nebo 5). Jednotlivé barvy jsou aplikovány prostřednictvím jednotlivých šablon, které sladí prvky nebo části požadovaného konečného motivu. Tyto **šablony** jsou rovněž označovány jako **stencily**. Barvy se mohou v menší míře překrývat a v konečném vytištěném obrázku lze tudíž rozeznat jemný barevný přechod.

2 barvy

3 barvy

Barevné přechody nemusí být souběžné se směrem tiskového procesu tiskového stroje, na rozdíl od ➡ **irisového přechodu barev** (ofsetový tisk).

Viz rovněž: ➡ **Podtisk / zajišťovací tisk**

↑na začátek

156

Šikmé světlo

Šikmé světlo: světlo ze strany, dopadající pod ostrým úhlem, které odkrývá strukturu povrchu objektu prostřednictvím kontrastů světla a stínu.

Šikmé světlo se používá zejména ke zkoumání ➡ **suchých razítek**, ➡ **hlubotisku**, ➡ **skrytých obrazců** a mechanických odstranění původní informace.

Viz rovněž: ➡ **Koaxiální světlo**
Viz rovněž: ➡ **Průchozí světlo**
Viz rovněž: ➡ **UV světlo**
Viz rovněž: ➡ **Skrytý obrazec**
Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivý prvek (OVD, Optically Variable Device)**
Viz rovněž: ➡ **Opticky proměnlivá barva (OVI, Optically Variable Ink)**
Viz rovněž: ➡ **Sklopný efekt**
Viz rovněž: ➡ **Proměnlivý laserový obrazec**

Tepelná sublimace barev

Tepelná sublimace barev: Podobně jako u ➡ **termotransferových** tiskáren se u **sublimačních tiskáren** používá barvicí páska. Barva na fólii se zahřeje na určitou teplotu, při které se barva odpaří a rozptýlí se na základní vrstvu. Pro tento postup rozptylování je nezbytná speciální povrchová úprava (potažení) základní vrstvy. V závislosti na volbě teploty se na vrstvu rozptýlí určité množství barvy.

To umožňuje výrobu zobrazení s plynulým přechodem tónových barev. **Tepelná sublimace barev** je postup vhodný k ➡ **integrování osobních údajů / fotografie / podpisu**.

Tepelný přenos barev

Tepelný přenos barev: Barevná barvicí páska je v určité oblasti zahřívána a rozpuštěné barvivo se beze zbytku přenáší z pásky na základní vrstvu. Půltónové barvy jsou vytvářeny rastrováním (screening). Výsledkem přenosu homogenní vrstvy barvy jsou tečky nebo oblasti s ostrými okraji. Rovněž lze použít zvláštní barvicí pásy, např. s kovovými částicemi.

Tepelný přenos barev je možný způsob integrace pro ➡ *integrování osobních údajů / fotografie / podpisu.*

Termochromická barva

Termochromická barva je zvláštní barva, která vlivem různých teplot mění oboustranným způsobem svůj barevný odstín.

UV charakteristika fólie

Buď ➡ **fluorescentní barva** (barva, která je viditelná v normálním světle),

Fluorescentní
potisk

nebo ➡ **fluorescentní potisk** (neviditelný v normálním světle) vytváří na fólii tištěné zajišťovací prvky; bývají umístěny na rubové (= vnitřní) straně fólie nebo mezi samolepicí vrstvou a fólií. Tím je zabráněno opotřebování a manipulaci.

UV světlo (ultrafialové světlo)

UV světlo patří mezi elektromagnetická záření o vlnové délce kratší než viditelné světlo (200–400 nm). Tento zdroj světla pozorovatel dokumentu často využívá k analýze luminiscence základní vrstvy, fluorescentních barev a dalších zajišťovacích prvků, jakož i k ověření manipulace s nimi. Pokud není blíže určeno, používáme **ultrafialové světlo** o vlnové délce **365 nm**.

Ultrafialové „světlo“ není viditelné samo o sobě, lze vidět pouze jeho efekty, tj. **fluorescenci** podmíněnou UV světlem:

sledujte fluorescenci (luminiscenci) základové vrstvy v **UV SVĚTLE**: zabezpečené doklady obvykle reagují tmavým odstínem:

Pravý doklad

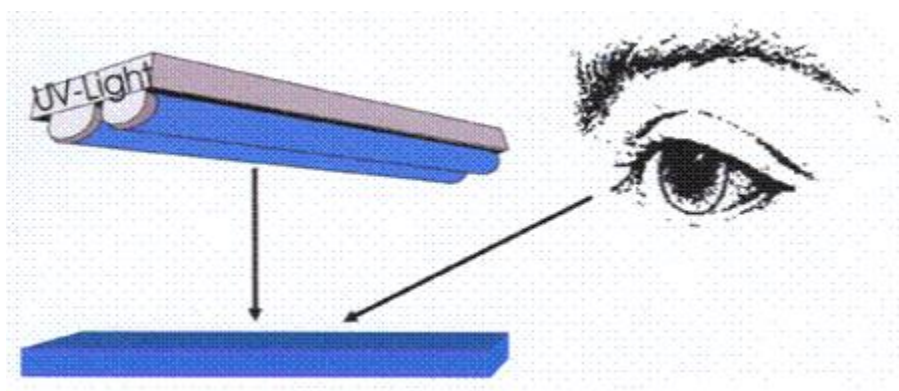
➡ **Základní vrstva bez optického zjasňovače**

Padělaný doklad

Podezřelé nebo vybledlé doklady mohou být prozkoumány v **UV světle**, aby se docílilo větší ostroty a vyššího rozlišení. Mnohé barvy vykazují rozdíly ve viditelné fluorescenci (➡ **fluorescentní barva**). ➡ **Fluorescentní melírovací vlákna** mohou jasně fluoreskovat. Pokud padělatel tato vlákna naruší při výmazu, je rozdíl patrný v **UV světle**.

Zdroj světla
(UV světlo)

Strana dokladu

Pozorovatel
dokladu

Jednoduché
příruční UV
světlo pro
zkoumání
dokladů

➡ *Fluorescentní barva*

➡ *Fluorescentní potisk*

Viz rovněž: ➡ *Koaxiální světlo*

Viz rovněž: ➡ *Šikmé světlo*

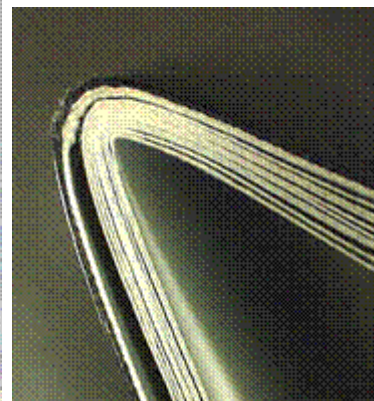
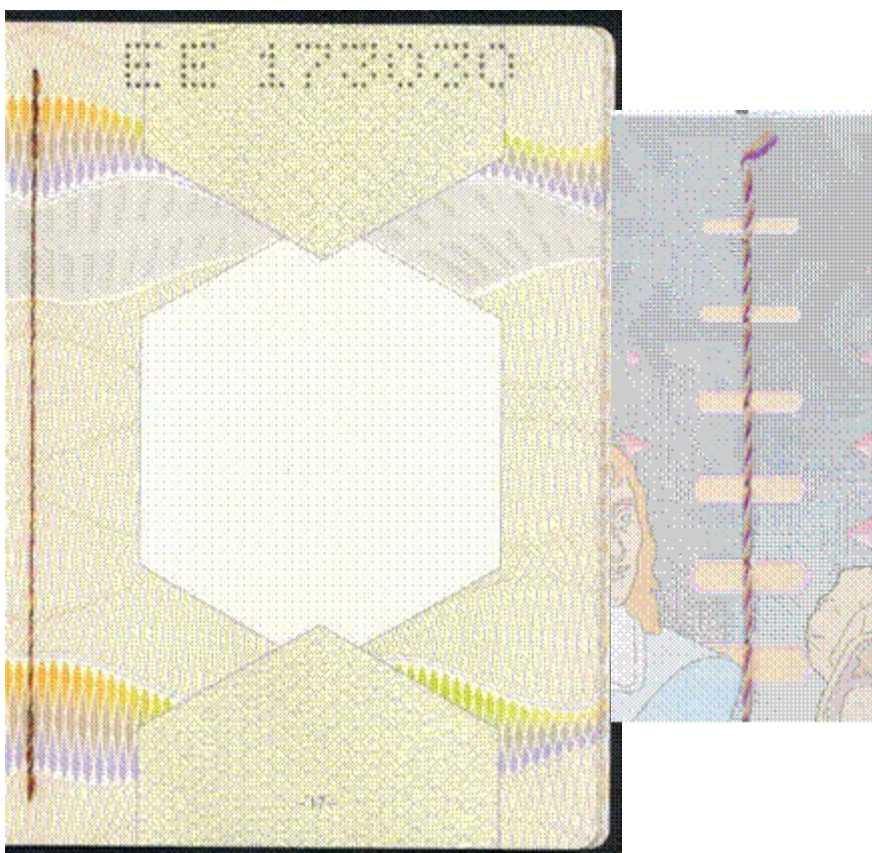
Viz rovněž: ➡ *Průchozí světlo*

Vazba

Vazba je způsob kombinování jednotlivých listů tak, aby tvořily knihu, sešit či svazek. Nejběžnější **způsoby vazby** používané u dokladů totožnosti:

059

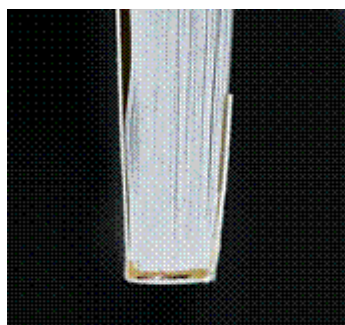
Sešití nití – „sešití na **hřbetu**“ (**sešití ve hřbetu** → **prošívací nití**).

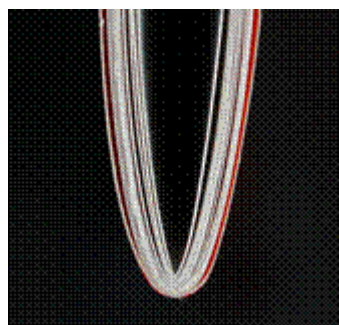
Sešití po straně nití

Rozlišuje se vazba **jednotlivých stran** a vazba **dvoustran**.

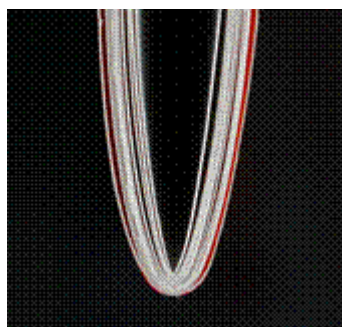

Jednotlivé strany

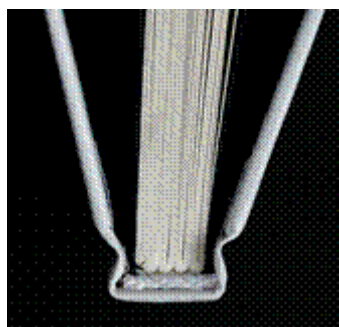

Dvoustrany

Celkové provedení: **sešit** může mít podobu **jednoduchého sešitu** či **složeného sešitu**.

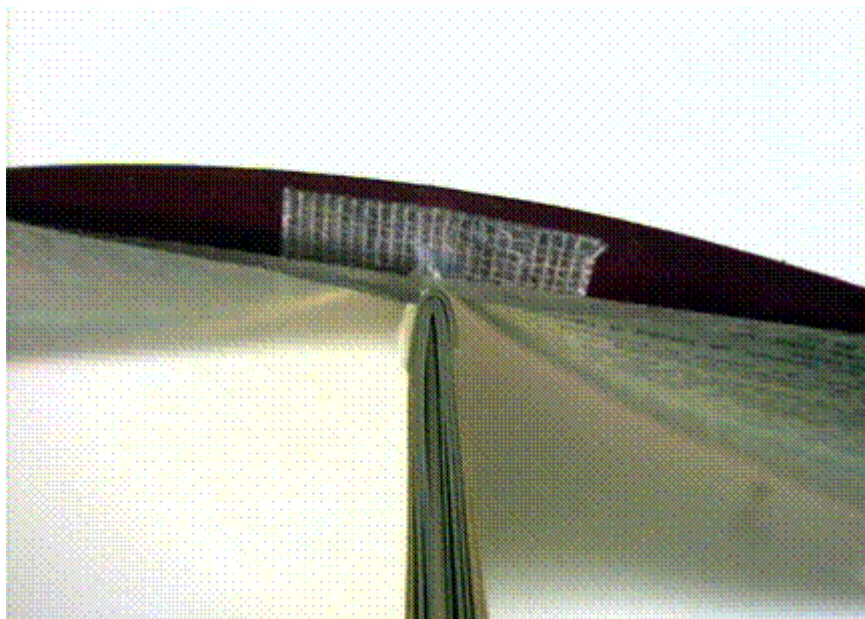

Jednoduchý sešit

Složený sešit

Zpevňující proužek (hřbetník): zajišťuje pevnější provedení:

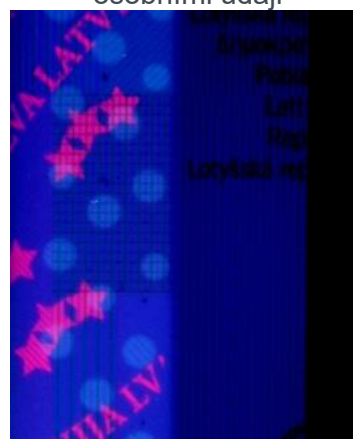

- **Vaz**

Vaz - hřbetník karty s osobními údaji

Vaz: fluorescentní potisk na hřbetníku karty s osobními údaji

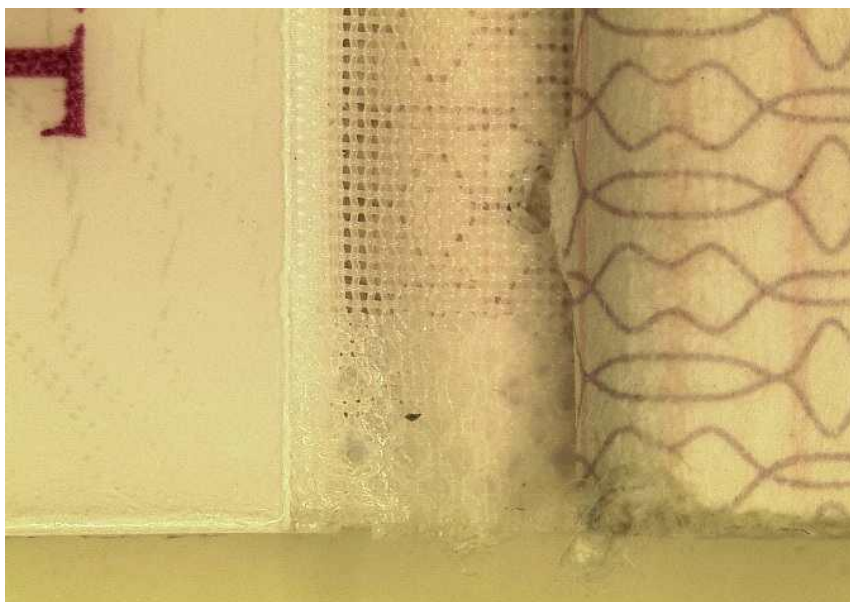
Vaz: závěs zatavený do polymerové vrstvy karty s osobními údaji s (viditelnou a hmatatelnou) ražbou

Vaz: Nosný materiál karty (ID strany) obsahující personalizovaný metalický vzor (CHI™ - Customised metallic Hinge Image)

Vaz: Proužek spoje obsahuje zapuštěné motivy.

Vaz: pružná vazební tkanina, která se používá k připevnění polykarbonátové karty s osobními údaji do dokladu v podobě sešitu a která je zatavena do polykarbonátového korpusu karty.

VisiFab™ UV: součástí textilních vláken jsou ➡ **fluorescentní barva a fluorescentní melírovací vlákna.**

➡ **Polykarbonátová (PC) karta**

Viz rovněž: ➡ **Fólie integrovaná do vazby**

Vízum

Schengenské vízum (povolení ke vstupu) lze vydat osobám, které mají v úmyslu dočasně vstoupit na území státu, který je součástí schengenského prostoru. Doba pobytu nesmí (ve většině případů) přesáhnout šest měsíců a držitel víza není oprávněn k výkonu žádného zaměstnání. Obecně platí, že povolení ke vstupu (vízum) není pracovním povolením. Existují však i různé výjimky z tohoto pravidla, například u určitých dočasných prací.

Vízová povinnost pro státní příslušníky zemí, které nejsou součástí schengenského prostoru

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni.

- V tomto nařízení je uveden **společný seznam** zemí, jejichž státní příslušníci jsou povinni mít při překračování vnějších hranic členských států EU vízum (**příloha I – „negativní seznam“**), a
 - seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni (**příloha II – „pozitivní seznam“**).
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32018R1806>.

- Obecně platí, že krátkodobé vízum vydané kteroukoli zemí, která je součástí schengenského prostoru, opravňuje držitele pobývat na území tohoto celého prostoru po dobu **nepřesahující 90 dní během jakéhokoli 180denního období**. Víza pro pobyty přesahující tuto dobu podléhají vnitrostátním postupům.

- Vízové povinnosti nepodléhají státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou držiteli **povolení pro malý pohraniční styk**.
- Tato povinnost se rovněž nevztahuje na **žáky ze třetích zemí, kteří mají bydliště** v některém ze členských států a cestují v rámci školního zájezdu pořádaného jejich školou.
- Dále se tato povinnost nevztahuje na **osoby, jimž bylo přiznáno postavení uprchlíka**, a na **osoby bez státní příslušnosti**, které jsou držiteli cestovního dokladu vydaného členským státem EU, v němž pobývají.
- Členské státy mohou udělit výjimky z **vízové povinnosti** nebo tuto povinnost **zrušit** pro určité kategorie osob, jako jsou například držitelé diplomatických, služebních či zvláštních cestovních pasů nebo civilní vzdušné a námořní posádky a obsluha nouzových nebo záchranných letů. Další zvláštní výjimky jsou podrobně stanoveny v nařízení.
- Na druhé straně existuje mechanismus, který za přísných podmínek umožňuje, aby byla v návaznosti na posouzení Komise **dočasně obnovena vízová povinnost** pro občany ze zemí, které nejsou součástí schengenského prostoru, a to v případě, že došlo k mimořádné situaci zapříčiněné zneužitím bezvízového režimu státními příslušníky země, která není součástí schengenského prostoru a je uvedena na „pozitivním seznamu“, a toto zneužití vedlo k podstatnému a náhlému nárůstu počtu: 1) neopodstatněných žádostí o azyl, 2) nelegálních migrantů nebo 3) zamítnutých žádostí o zpětné převzetí.

Vodoznak - tradiční vodoznaky

Zkontrolujte vodoznak proti světlu – pozorujte jej nejprve v ➡ **průchozím světle**.

- V místech, kde je základní vrstva silnější, bude obrázek tmavší.
- V místech, kde je základní vrstva tenčí, lze vidět více světla, a tedy jasnější obrázek.
- Pokud však položíte stránku na tmavý povrch, budou světlá místa tmavší.

Poté pozorujte při **zvětšení**.

V ➡ **šikmém světle** pak můžete rovněž pozorovat vystouplé a vyhloubené struktury na povrchu základní vrstvy papíru.

Tradičním vodoznakem se rozumí obrázek, text nebo znak, který je vytvořen tlakem vyvíjeným na základní vrstvu během výroby; výsledkem jsou variace tloušťky papíru. Někdy je nazýván též jako **Fourdinerův vodoznak**.

Jelikož je příslušný obrázek či vzor výsledkem změny tloušťky či hustoty základní vrstvy papíru, **není tradiční vodoznak** – na rozdíl od své tištěné napodobeniny – vidět v ➡ **UV světle**.

Nezaměňujte prosím tradiční vodoznak s **vodoznakem digitálním**, který je vytištěn – často pomocí počítačového materiálu – a použit k identifikaci vlastníka, nebo v případě, že je identifikační šifra zakódována do digitalizovaných zvukových souborů, videosouborů či obrazových souborů.

Rozlišujeme různé typy vodoznaků:

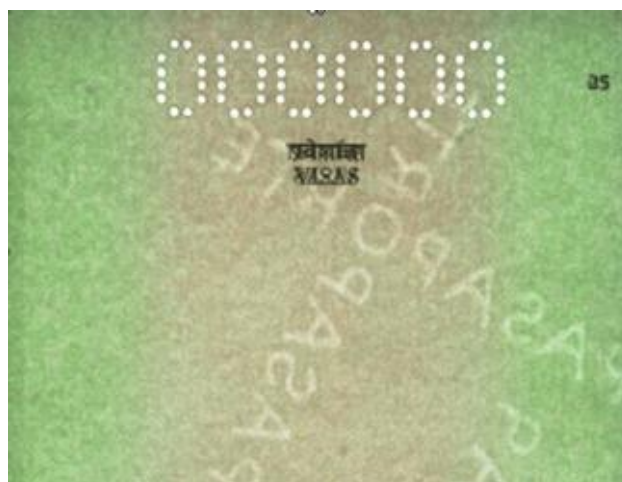
064

• Jednotónový vodoznak

Jednotónový vodoznak může být světlý nebo tmavý.

Jednotónový (tmavý) vodoznak

Elektrotypický vodoznak

• Dvoutónový vodoznak

Motiv *dvoutónového vodoznaku* je světlý a tmavý.

- **Vícetónový vodoznak**

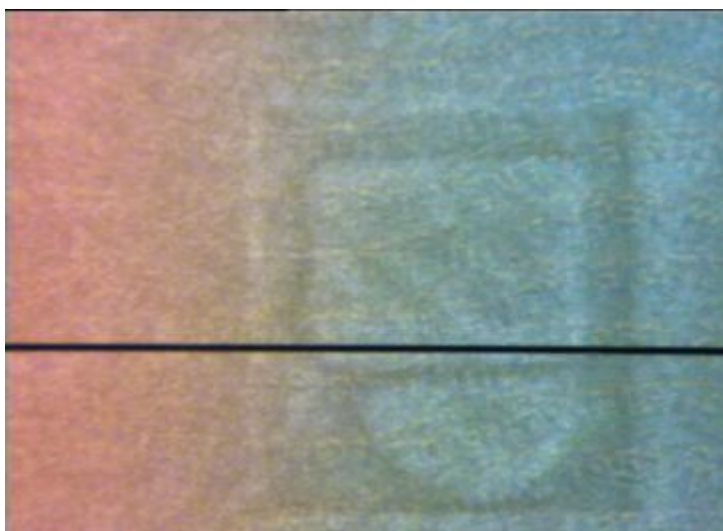
Rovněž někdy označovaný jako **vodoznak vyrobený válcovým sítem** („cylinder mould watermark“) nebo **stínový vodoznak**. Polygrafický průmysl jej při vysoce bezpečnostním tisku obvykle používá pouze na bankovkách, cestovních pasech a jiných velmi cenných dokladech.

Zabezpečovací proužek

Zkontrolujte stránku proti světlu – uvidíte zabezpečovací proužek jako tmavou linii.

Zabezpečovací proužek je proužek (plastový, kovový nebo z jiného materiálu) integrovaný do základní vrstvy během výroby s cílem vytvořit dodatečný zajišťovací prvek. Existuje celá řada různých **zabezpečovacích proužků**, od **polymerních** proužků přes **proužky potažené kovovou vrstvou**, **zbarvené** proužky, proužky **z fólie obsahující mikrotisk** až po vysoce komplexní proužky.

Zabezpečovací proužek s mikrotiskem v negativním zobrazení, v průchozím světle

Viz rovněž:

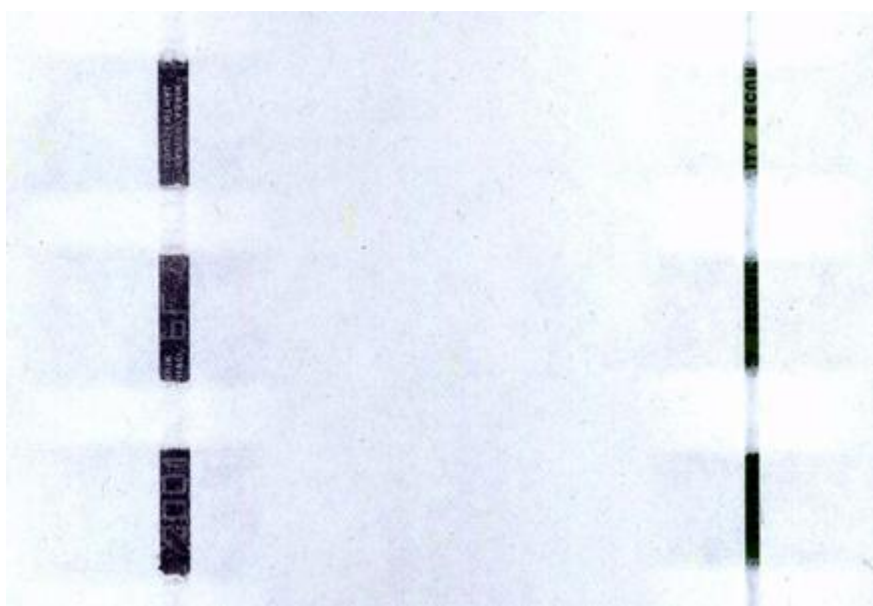
[➡ Mikrotisk](#)

Zabezpečovací proužky mohou mít strojově čitelné vlastnosti, např. **magnetické** nebo **holografické personalizované zabezpečovací proužky**.

037

Zabezpečovací proužek může být zcela zasazen do základní vrstvy nebo může na této vrstvě částečně spočívat ve formě okének; tehdy je označován jako **okénkový zabezpečovací proužek** nebo **okénkový proužek**:

- Viz rovněž: ➡ **Okénkový pohyblivý proužek (páska)**
- Viz rovněž: ➡ **Osobní údaje / jiné údaje personalizace**
- Viz rovněž: ➡ **Nekonečný text**
- Viz rovněž: ➡ **Fluorescentní zabezpečovací proužek**

087
001
074

Základní vrstva vykazuje nízkou úroveň základní fluorescence (bez optických zjasňovačů)

Základní vrstva⁽⁰⁸⁷⁾ bez **optických zjasňovačů**⁽⁰⁰¹⁾ je v **→ UV světle** tmavá (vykazuje nízkou úroveň **základní fluorescence**⁽⁰⁷⁴⁾).

Podvržené doklady
v NORMÁLNÍM SVĚTLE

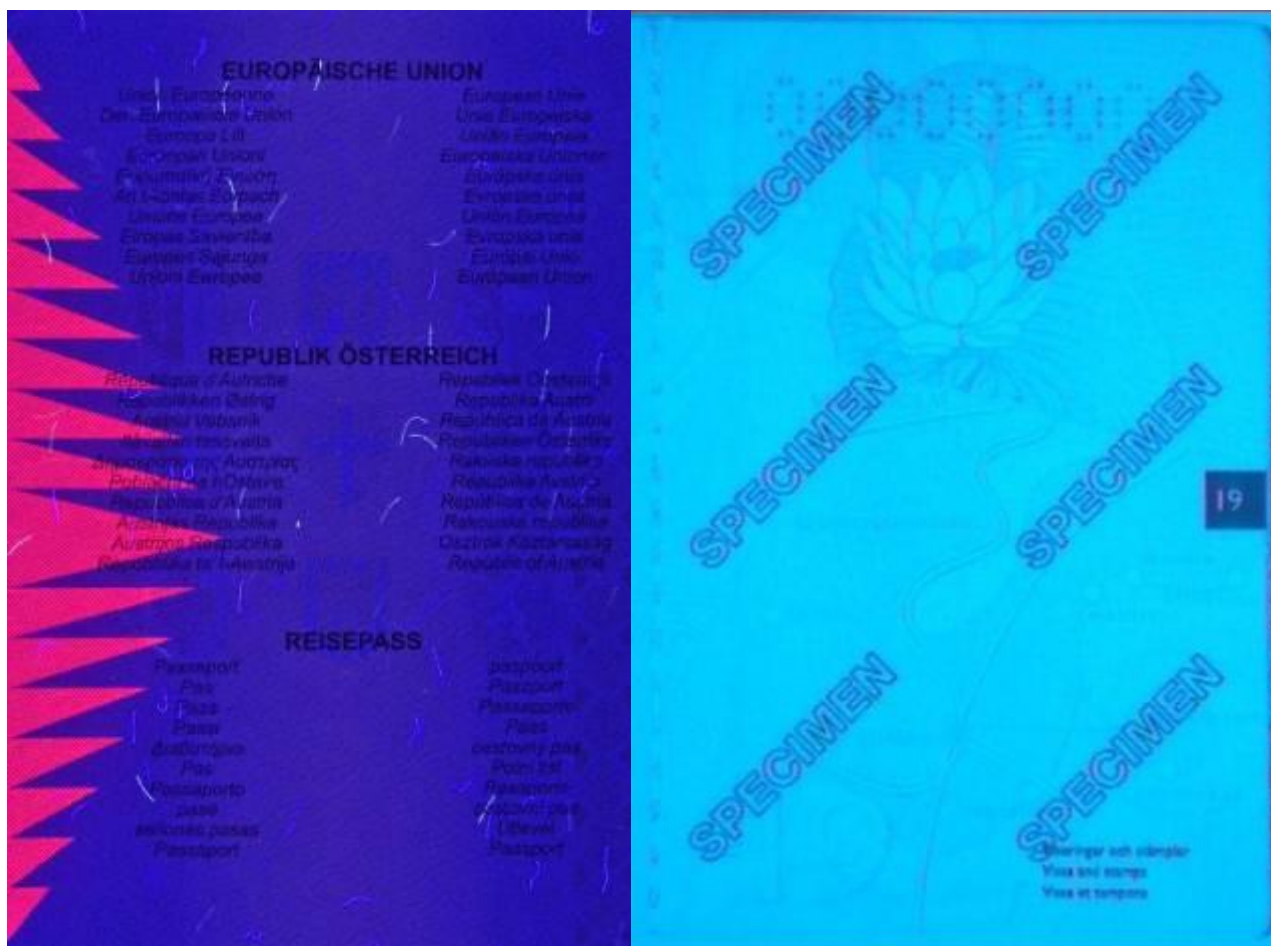
UV SVĚTLO: Padělané doklady (části dokladů)
fluoreskují (září) jasnější barvou

Některé zabezpečené doklady a bankovky se stále vyrábějí z **tradičního zabezpečeného papíru** (který obsahuje zpravidla 25 % až 100 % bavlněných vláken). Použití papírové vrstvy s optickým zjasňovačem je zabezpečených dokladů nicméně také možné (ne však příliš časté).

Optické zjasňovače jsou látky, které se při výrobě přidávají do papíroviny, jež se skládá zejména z dřevěných vláken, aby základní vrstva vypadala bělejší. Přítomnost optických zjasňovačů lze zjistit podle jejich **namodralé fluorescence v → UV světle**.

Mezi další zajišťovací prvky, jež může základní vrstva obsahovat, patří:

- **Melírovací zajišťovací vlákna**
- **Fluorescentní melírovací vlákna**
- **Planžety**

Základní vrstva bez optických zjasňovačů

Základní vrstva s optickými zjasňovači

Syntetické základní vrstvy viz: ➡ Syntetická vlákna a ➡ Polykarbonát (PC).

Konec.

186

Tento glosář NEOBSAHUJE definice vědecké povahy – jeho hlavním účelem je napomoci všem, pro něž kontrola zabezpečených dokladů není na denním pořádku, aby se seznámili s některými z nejdůležitějších zajišťovacích prvků, jež bývají v takových dokladech použity. Proto jsou uváděny jednoduché definice, příklady a vysvětlení, aniž by informace v nich obsažené byly vyčerpávající.

Přejete-li si zobrazit určitou kapitolu v jiné jazykové verzi tohoto dokumentu, naleznete ji pomocí odpovídajícího šedého trojmístného čísla kapitoly, jež je umístěno vždy v jejím pravém horním rohu.

Návrhy na zlepšení a připomínky k chybám a problémům zasílejte prosím na adresu:
helpline.PRADO@consilium.europa.eu

© Evropská unie, 2007–2022
Rada Evropské unie
Generální sekretariát
Generální ředitelství pro spravedlnost a vnitřní věci, Ředitelství pro vnitřní věci (JAI.1)
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Brusel, Belgie (Evropa).
helpline.PRADO@consilium.europa.eu

Reprodukce je povolena za podmínky uvedení zdroje.

Je-li pro reprodukci nebo použití textové či multimediální informace (zvuk, zobrazení, software atd.) vyžadován předchozí souhlas, tento souhlas zrušuje výše uvedené obecné povolení k reprodukci a jasně uvádí, zda se na použití vztahují nějaká omezení.